KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2017/2337

av den 29 maj 2017

om de belopp som anslagits för tillhandahållande av tekniskt stöd inom jordbrukssektorn samt för produktion och saluföring av kvalitetsprodukter från jordbruket i enlighet med lagen om mjölk och fetter enligt statligt stöd SA.35484 (2013/C) (f.d. SA.35484 [2012/NN])

[delgivet med nr C(2017) 3487]

(Endast den tyska texten är giltig)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket ([1]),

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

(1) Genom skrivelser av den 28 november 2011 och den 27 februari 2012 begärde Europeiska kommissionen (nedan kallad *kommissionen*) närmare uppgifter av Tyskland om den årliga rapporten för 2010 om statligt stöd inom jordbrukssektorn, vilken Tyskland hade lämnat in i enlighet med artikel 21.1 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 ([2]), nu artikel 26.1 i rådets förordning (EU) 2015/1589 ([3]). Tyskland besvarade kommissionens frågor genom skrivelser av den 16 januari 2012 och den 27 april 2012. Av Tysklands svar framgick att Tyskland hade beviljat den tyska mjölksektorn finansiellt stöd i enlighet med 1952 års lag om handel med mjölk, mjölkprodukter och fetter (*Gesetz über den Verkehr mit Milch, Milcherzeugnissen und Fetten*, nedan kallad *lagen om mjölk och fetter* eller *MFG*).

(2) Genom en skrivelse av den 2 oktober 2012 underrättade kommissionen Tyskland om att de aktuella åtgärderna hade registrerats som icke-anmält stöd nr SA.35484 (2012/NN). Genom skrivelser av den 16 november 2012 och av den 7, 8, 11, 13, 14, 15 och 19 februari, 21 mars, 8 april, 28 maj, 10 och 25 juni och 2 juli 2013 lämnade Tyskland ytterligare information.

(3) Genom en skrivelse av den 17 juli 2013 (C(2013) 4457 final) (nedan kallad *beslutet att inleda förfarandet*) informerade kommissionen Tyskland om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 108.2 i EUF-fördraget avseende stödet. I sin undersökning av de berörda delåtgärderna när det gäller deras förenlighet med den inre marknaden har kommissionen gjort åtskillnad mellan två separata perioder:

1. Perioden från den 28 november 2001 till den 31 december 2006.

2. Perioden från den 1 januari 2007.

(4) I beslutet att inleda förfarandet konstaterade kommissionen att flera av delåtgärderna inom MFG antingen inte utgjorde statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget, eller att de utgjorde statligt stöd men inte omfattades av reglerna för statligt stöd.

(5) I fråga om andra delåtgärder konstaterade kommissionen att de var förenliga med den inre marknaden, antingen för perioden från den 28 november 2001 till den 31 december 2006, eller för perioden från den 1 januari 2007, eller för båda perioderna.

([1]) Med verkan från och med den 1 december 2009 har artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget ersatts av artiklarna 107 respektive 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Innehållet i bestämmelserna är dock i sak oförändrat. I detta beslut bör hänvisningar till artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget i förekommande fall förstås som hänvisningar till artikel 87 respektive 88 i EG-fördraget.

([2]) Rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EGT L 83, 27.3.1999, s. 1).

([3]) Rådets förordning (EU) 2015/1589 av den 13 juli 2015 om genomförandebestämmelser för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 248, 24.9.2015, s. 9). Med verkan från och med den 14 november 2015 upphäver denna rådsförordning förordning (EG) nr 659/1999 och ersätter dessa föreskrifter. I enlighet med artikel 35 i förordning (EU) 2015/1589 ska hänvisningar till den upphävda förordningen anses som hänvisningar till förordning (EU) 2015/1589 och ska läsas enligt jämförelsetabellen i bilaga II till den förordningen.

(6) För alla andra delåtgärder, inklusive de delåtgärder som ligger till grund för detta beslut om tillhandahållande av tekniskt stöd inom jordbrukssektorn samt för produktion och saluföring av kvalitetsprodukter från jordbruket, uttryckte kommissionen i beslutet att inleda förfarandet farhågor om deras förenlighet med den inre marknaden.

(7) Kommissionen upptäckte ett antal misstag i beslutet att inleda förfarandet och skickade därför en korrigering till de tyska myndigheterna genom en skrivelse av den 16 december 2013.

(8) Det korrigerade beslutet att inleda förfarandet offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* ([4]). Kommissionen uppmanade övriga berörda parter att inkomma med synpunkter inom en månad.

(9) Genom en skrivelse av den 20 september 2013 lämnade Tyskland sina synpunkter på beslutet att inleda förfarandet.

(10) Kommissionen har mottagit synpunkter från sammanlagt 19 berörda parter. En av dessa parter har anfört giltiga skäl till kommissionen för att få vara anonym. Totalt tio synpunkter, men inte de synpunkter som avses i föregående mening, rörde de ifrågavarande delåtgärderna för tillhandahållande av tekniskt stöd inom jordbrukssektorn samt för produktion och saluföring av kvalitetsprodukter från jordbruket.

(11) Dessa synpunkter vidarebefordrades till Tyskland genom skrivelser av den 27 februari, 3 mars och 3 oktober 2014.

(12) Genom en skrivelse av den 21 mars 2014 informerade de tyska myndigheterna kommissionen om att de inte hade för avsikt att besvara de nämnda synpunkterna från berörda parter.

(13) Genom en skrivelse av den 31 mars 2014 lämnade de tyska myndigheterna en synpunkt från Bayern till kommissionen, som rörde synpunkterna från den part som hade begärt att få vara anonym (se skäl 10).

(14) Tyskland yttrade sig inledningsvis inte om de synpunkter som parterna lämnade i februari 2014. Med avseende på kompletterande synpunkter av den 8 juli 2014, lämnade Tyskland synpunkter genom en skrivelse av den 3 december 2014.

(15) Kommissionen begärde ytterligare upplysningar från Tyskland genom en skrivelse av den 13 november 2014. Tyskland besvarade kommissionens frågor genom en skrivelse av den 27 februari 2015.

(16) Den 30 juni 2016 lämnade det federala livsmedels- och jordbruksministeriet ytterligare upplysningar om delåtgärd RP 2.

(17) Kommissionen begärde återigen ytterligare upplysningar från Tyskland genom en skrivelse av den 15 november 2016. Efter att ha begärt en förlängning av den tidsfrist som kommissionen fastställt för att besvara skrivelsen, besvarade Tyskland kommissionens frågor genom en skrivelse av den 13 januari 2017.

2. **BESKRIVNING AV ÅTGÄRDERNA OCH SYNPUNKTER FRÅN DE TYSKA MYNDIGHETERNA**

(18) I följande beskrivning diskuteras de delåtgärder som omfattas av det stöd som beviljats för tillhandahållande av tekniskt stöd inom jordbrukssektorn samt det statliga stöd som öronmärkts för produktion och saluföring av kvalitetsprodukter från jordbruket enligt MFG, angående vilka kommissionen uttryckte farhågor om deras förenlighet med den inre marknaden. I synnerhet diskuteras följande delåtgärder (i den följande texten kommer dessa delåtgärder att benämnas enligt klassificeringen i bilagan till beslutet att inleda förfarandet): BY 3, BY 10, BW 4, BB 1, BB 3, HE 2, HE 3, HE 9, NI 5, NI 6, NI 7, NW 4, NW 5, NW 6, RP 1, RP 5, SL 2, SL 5, TH 3, TH 4, TH 9, TH 10 (tekniskt stöd för perioden 2001–2006), RP 2 (tekniskt stöd från perioden från 2007), BW 10, BW 11, NI 1 och TH5 (kvalitetsprodukter för perioden 2001–2006).

Rättslig grund

(19) MFG är en federal lag som trädde i kraft 1952 och sedan dess har ändrats ett flertal gånger ([5]). Den ligger till grund för de aktuella stödåtgärderna och gäller på obestämd tid.

([4]) Se fotnot 3.
([5]) Lagen ändrades senast genom artikel 397 i förordningen av den 31 augusti 2015 (BGBl. I, s. 1 474).

(20) Enligt § 22.1 i MFG har de tyska delstaterna rätt att införa en mjölkavgift för mejerier på grundval av mängden levererad mjölk. Enligt den information som Tyskland har lämnat har nio (av sexton) delstater utnyttjat denna befogenhet, nämligen Baden-Württemberg, Bayern, Brandenburg, Hessen, Niedersachsen, Nordrhein-Westfalen, Rheinland-Pfalz, Saarland och Thüringen. De avgifter som delstaterna tar ut uppgår till upp till 0,0015 euro per kg mjölk.

(21) Tyskland har visat att mjölkavgiften inte är tillämplig på import. Däremot kan exportprodukter omfattas av mjölkavgiften.

(22) I § 22.2 i MFG föreskrivs att de medel som erhålls genom mjölkavgiften endast får användas för följande ändamål:

1. Främjande och bibehållande av kvaliteten på grundval av vissa genomförandebestämmelser.
2. Förbättring av hygienen vid utvinning, leverans, bearbetning och distribution av mjölk och mjölkprodukter.
3. Kontroller av mjölkavkastningen.
4. Rådgivning till företagen avseende frågor som rör mejerinäringen och löpande fortbildning av unga anställda inom detta område.
5. Reklam för att öka konsumtionen av mjölk och mjölkprodukter.
6. Genomförande av uppgifter som överlåtits enligt lagen om mjölk och fetter.

(23) I § 22 stycke 2a i lagen om mjölk och fetter föreskrivs att de medel som erhålls enligt stycke 1 med avsteg från stycke 2 även kan användas för att

1. minska strukturellt betingade ökade insamlingskostnader vid leverans av mjölk och grädde från producenterna till mejeriet,
2. minska de ökade transportkostnaderna vid leverans av mjölk mellan mejerier, såvida leveransen är nödvändig för att säkerställa försörjningen av konsumtionsmjölk inom det mottagande mejeriets försäljningsområde och
3. främja kvaliteten vid den centrala distributionen av mjölkprodukter.

(24) I § 22 stycke 4 i MFG föreskrivs att bidrag och avgifter som mejerier eller sammanslutningar av sådana betalar till organisationer inom mejerinäringen i de syften som anges i stycke 2 helt eller delvis kan ersättas genom intäkterna från mjölkavgiften.

(25) MFG utgör ramen, men det är de genomförandeförordningar som utfärdas av delstaterna på grundval av MFG som utgör den faktiska rättsliga grunden för de ifrågavarande åtgärderna.

Finansiering

(26) Genom en skrivelse av den 13 januari 2017 bekräftade de tyska myndigheterna att de åtgärder som avses i detta beslut endast finansierades genom mjölkavgiften och att inga ytterligare medel från delstaternas budgetar användes.

2.1 **Tillhandahållande av tekniskt stöd inom jordbrukssektorn**

(27) Mellan 2001 och 2006 beviljade Baden-Württemberg, Bayern, Brandenburg, Hessen, Niedersachsen, Nordrhein-Westfalen, Rheinland-Pfalz, Saarland och Thüringen finansiellt stöd för åtgärder för att tillhandahålla tekniskt stöd inom jordbrukssektorn (delåtgärderna BY 3, BY 10, BW 4, BB 1, BB 3, HE 2, HE 3, HE 9, NI 5, NI 6, NI 7, NW 4, NW 5, NW 6, RP 1, RP 5, SL 2, SL 5, TH 3, TH 4, TH 9 och TH 10).

(28) Från 2007 beviljade Rheinland-Pfalz finansiellt stöd för en åtgärd för att tillhandahålla tekniskt stöd inom jordbrukssektorn (RP 2).

(29) Mellan 2001 och 2011 uppgick de sammanlagda budgetmedel som tillhandahållits (sammanräknat för alla delstater) till 23,7 miljoner euro.

(30) Det finansiella stödet tillhandahålls för allmänna informationsåtgärder som gynnar alla aktörer inom mejerisektorn. Åtgärderna syftar till att främja konsumtion av mjölk och mejeriprodukter i allmänhet, begränsas till tillhandahållande av information om objektiva egenskaper hos mjölk, innehåller inte subjektiva påståenden om fördelarna med vissa produkter från ett eller flera företag, och utgör inte reklam. Endast allmänna åtgärder som i lika utsträckning gynnar alla producenter inom mjölksektorn finansieras. Individuella producenter eller mjölkens ursprung nämns inte. Inga direkta betalningar görs till bearbetnings- och saluföringsföretag (med undantag för åtgärd RP 2).

(31) Åtgärderna stödnivå är upp till 100 % av de stödberättigande kostnaderna om inget annat anges.

Tekniskt stöd under perioden 2001–2006

BY 3

(32) Bayern beviljade finansiellt stöd för insamling av allmänna faktauppgifter och teknisk information om mjölkproduktion samt för publicering och tillhandahållande av allmän information om mejerirelaterade frågor (till exempel mjölkproduktion på gårdar). Dessutom subventionerades kostnader i samband med spridning av vetenskaplig kunskap på ett lättförståeligt sätt (via publikationer och presentationer) och sammanställning av faktauppgifter om kvalitetssystem, som görs tillgängliga för mjölkproducenter i Bayern och den intresserade allmänheten. Åtgärderna genomfördes av föreningen för mjölkproducenter (*Verband der Milcherzeuger e.V. – VMB*).

(33) I sitt meddelande av den 20 september 2013 ([6]) hävdade Tyskland att åtgärden BY 3 vid en närmare granskning inte utgjorde statligt stöd, eftersom den inte omfattade några särskilda fördelar för individuella företag. Även om åtgärden skulle betraktas som en form av stöd, är det befintliga stödet skyddat enligt klausulen om undantag för gammal hävd. Alternativt hävdade Tyskland att stödet var förenligt med den inre marknaden.

(34) De berörda åtgärderna var dessutom förenliga med den inre marknaden, trots beläggen för att medlen användes för spridning av nya metoder. Detta krav (spridning av nya metoder) får frångås enligt artikel 15.2 e i kommissionens förordning (EG) nr 1857/2006 ([7]) och riktlinjerna 2007–2013 ([8]). Den avgörande faktorn är i stället spridning av vetenskapliga resultat. Detta gäller även för perioden 2000–2006, eftersom det vid den tiden inte förelåg några omständigheter som skulle ha motiverat strängare kriterier.

(35) Tyskland hävdade att åtgärden inte begränsades till en viss grupp, utan att hela mejerisektorn stöddes på ett allmänt sätt, och att stödet inte överskred 100 000 euro per stödmottagare under tre år.

(36) Enligt de tyska myndigheterna var stödmottagarna för denna åtgärd ”jordbrukare, producentgrupper, allmänheten och små och medelstora företag”.

(37) Enligt det meddelande som de tyska myndigheterna utfärdade den 27 februari 2015 uppgick de årliga driftsutgifterna för åtgärderna BY 3 och BY 10 för perioden 2001–2006 till ungefär 471 986–518 057 euro. Med tanke på antalet mjölkproducenter och mejerier (47 287–56 755) under samma period, användes ett årligt belopp på mellan 9,13 och 10,46 euro per stödmottagare (mjölkleverantörer och mejerier).

BY 10

(38) Bayern beviljade *Milchwirtschaftliche Untersuchungs- und Versuchsanstalt (MUVA) Kempten* finansiellt stöd för utbyte mellan olika aktörer (forskningsinstitut och myndigheter) av information om mjölk som råvara.

(39) I sitt meddelande av den 20 september 2013 hävdade Tyskland ([9]) att åtgärden BY 10 inte utgjorde statligt stöd, eftersom den inte syftade till att överföra information från MUVA till mjölkproducenter eller mejerier. Även om åtgärden skulle betraktas som en form av stöd, var det befintliga stödet dock skyddat enligt klausulen om undantag för gammal hävd. Alternativt hävdade Tyskland att stödet var förenligt med den inre marknaden.

([6]) Sidorna 34–36.
([7]) Kommissionens förordning (EG) nr 1857/2006 av den 15 december 2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag som är verksamma inom produktion av jordbruksprodukter och om ändring av förordning (EG) nr 70/2001 (EUT L 358, 16.12.2006, s. 3).
([8]) Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbruk och skogsbruk 2007–2013 (EUT C 319, 27.12.2006, s. 1).
([9]) Sidorna 37–39.

(40) I samma meddelande ([10]) hävdade Tyskland att åtgärdens ”stödmottagare” främst var myndigheterna.

(41) I sina synpunkter av den 27 februari 2015 uppskattade Tyskland de totala årliga utgifterna för åtgärderna BY 3 och BY 10 till 471 986–518 057 euro (se skäl 37).

BW 4

(42) Baden-Württemberg beviljade finansiellt stöd för allmänna PR-verksamheter och konsumentinformation om mjölk och mjölkprodukter. Denna åtgärd rörde bland annat följande:

a) Konsumentinformation om mejeriprodukters näringsvärde och allmänna egenskaper.

b) Allmän information om märkningsregler eller kvalitetskriterier för mjölk och mjölkprodukter.

c) Tillhandahållande av talare eller informationsstånd med avseende på ovanstående ämnen för konsumentevenemang (t.ex. den internationella mjölkdagen).

d) Organisation eller deltagande i utbildning och vetenskapliga konferenser på temat mjölk och mejeriprodukter avsedda för dietkost.

e) Organisation av evenemang och en omfattande presentation av mejerinäringen vid mässor (*Landwirtschaftliches Hauptfest*).

(43) Åtgärden samordnades av *Milchwirtschaftlicher Verein Baden-Württemberg* (MVBW). Tekniskt sett genomfördes åtgärderna av MVBW eller av tredje parter som anlitats av MVBW.

(44) I sina synpunkter av den 20 september 2013 ([11]) vidhöll Tyskland sin åsikt att åtgärden inte utgjorde statligt stöd eftersom inga individuella företag eller viss produktion gynnades.

(45) Alternativt hävdade Tyskland ([12]) att åtgärderna formellt uppfyllde kraven i de gemenskapsriktlinjer som gällde vid den tidpunkten, och att de i allt väsentligt kunde betraktas som en form av tillhandahållande av tekniskt stöd i enlighet med punkt 14.1 i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbruk och skogsbruk ([13]) (nedan kallade *2000–2006 års riktlinjer*). Åtgärderna avser allmän och bred spridning av aktuell vetenskaplig kunskap om egenskaperna hos mjölk och mejeriprodukter.

(46) Enligt Tyskland begränsades åtgärderna *Allgemeine Öffentlichkeitsarbeit* (allmänna PR-verksamheter) inte till en viss grupp, utan var avsedda att stödja hela mejerinäringen generellt. Villkoren i punkt 14.2 i riktlinjerna har således följts. I punkt 14.3 i 2000–2006 års riktlinjer anges att statligt stöd får täcka upp till 100 % av kostnaderna. Stödnivån var lägre än gränsen på 100 000 euro per stödmottagare under den treåriga period som fastställs i punkt 14.3.

BB 1

(47) Brandenburg understödde utbildningskostnader inom åtgärden ”Förbättrad hygien”. Fokusområden var bland annat djurhälsa, förbättringar av mjölkhygienen och kvaliteten på obehandlad mjölk samt analys av prestandaproblem. Åtgärden genomfördes av *Landeskontrollverband Brandenburg* (LKVB). Den högsta stödnivån överskred inte 60 % av de stödberättigande kostnaderna.

(48) I sitt meddelande av den 20 september 2013 hävdade Tyskland ([14]) att åtgärden *Verbesserung der Hygiene* (Förbättrad hygien) för perioden 2001–2006 var förenlig med den inre marknaden. De rådgivningstjänster som erbjöds begränsades inte till en viss grupp, utan fanns tillgängliga för alla mjölkproducenter i Brandenburg. Individuella företag gynnades inte. Tyskland hävdade att åtgärden motsvarade punkt 13.2 tredje strecksatsen i 2000–2006 års riktlinjer, dvs. kostnader för att utbilda personal i tillämpningen av kvalitetssäkringssystem.

([10]) Sidan 38.
([11]) Sidan 43.
([12]) Sidan 47.
([13]) EGT C 28, 1.2.2000, s. 2.
([14]) Sidorna 39–40.

(49) I sitt meddelande av den 27 februari 2015 bekräftade de tyska myndigheterna att rådgivningstjänsterna i fråga (komplex och speciell rådgivning) i princip fanns tillgängliga för alla mjölkproducenter i delstaten. Tyskland hävdade att bidragen till medfinansieringen var fasta belopp på 161,19 euro per jordbruk för komplex rådgivning eller 144,62 euro per jordbruk för speciell rådgivning. Den övre gränsen på 100 000 euro per företag över en treårsperiod kunde därför inte överskridas. Enligt de tyska myndigheterna beräknades de angivna värdena för år 2006, men de andra årens värden var i samma storleksordning. Tyskland hävdade även att de slutliga stödmottagarna (mejerier och mjölkproducenter) var små och medelstora företag.

BB 3

(50) Fram till årsslutet 2007 hade Brandenburg finansierat tillhandahållande av information om ekonomiska frågor och spridning av nyvunnen information och kunskap om branschfrågor relaterade till mjölklagen, styrmedel inom mejerisektorn, mjölkproduktion och mjölkkvalitet, utfodring och uppfödning av djur, reklam, skydd mot djursjukdomar etc. Ingen rådgivning eller utbildning gavs till enskilda personer. Åtgärden delegerades till *Landesvereinigung der Milchwirtschaft Brandenburg-Berlin e.V.* (LVMB) och *Landesbauernverband Brandenburg e.V.* (LBV).

(51) I sina synpunkter av den 20 september 2013 ([15]) hävdade Tyskland att den ovannämnda åtgärden var förenlig med den inre marknaden. Åtgärden genomfördes enligt 2000–2006 års riktlinjer, som en form av tekniskt stöd enligt punkt 14.1. Syftet med åtgärden var att öka effektiviteten och professionalismen hos gemenskapens jordbruksnäring och därmed bidra till dess långsiktiga bärkraft.

(52) Landsomfattande mjölknings- och kvalitetstävlingar som organiserades av LVMB genomfördes enligt punkt 14.1 fjärde strecksatsen, som *Veranstaltung von Wettbewerben* (organisation av tävlingar).

(53) I sina synpunkter av den 27 februari 2015 hävdade Tyskland att Brandenburg-företag som vann tävlingar vid Internationella gröna veckan utmärkte sig och därmed blev kända för en större del av allmänheten. För detta ändamål användes omkring 463 euro som LVMB tillhandahållits från mjölkavgifter år 2006 ([16]).

(54) Inom ramen för projektet *Milcherzeugerberatung* (rådgivning till mjölkproducenter) organiserade LVB rådgivningstjänster via sina mjölkkonsulter, som fanns tillgängliga för alla intressenter i mejerinäringen. Finansiering tillhandahölls i form av medfinansiering från mjölkavgifterna, som en del av projektfinansieringen. Enligt de dokument som lämnats in mottog LVB ett bidrag från den regionala regeringen på 20 000 euro för detta ändamål 2006. Enligt de tyska myndigheterna var förfarandena för tidigare år liknande.

(55) Det statliga stödet var inte begränsat till utvalda grupper. Alla berörda personer i den relevanta sektorn av mejerinäringen hade lika stora möjligheter att delta i de professionella tävlingarna. Villkoren i punkt 14.2 i 2000–2006 års riktlinjer var därför uppfyllda.

HE 2

(56) Hessen beviljade finansiellt stöd till *Landesvereinigung für Milch und Milcherzeugnisse Hessen e.V.* (LVMH) för åtgärden *Fortbildung für Erzeuger durch das Innovationsteam* (Utbildning för producenter genom Innovationsgruppen). Inom denna åtgärd tog LVMH:s innovationsgrupp fram vetenskaplig information i form av branschartiklar och utbildning. Detta omfattade bland annat insamling och sammanställning av information och kunskapsutbyte genom vetenskapliga artiklar samt fortbildning för jordbrukare och jordbruksanställda.

(57) Tyskland hävdade att effekterna på konkurrensen var små ([17]). Därför kunde stöd beviljas på upp till högst 100 % för att täcka kostnaderna för korrekt beskrivna åtgärder, särskilt utbildning. De stödberättigande kostnaderna för utbildning och fortbildning kunde inbegripa faktiska kostnader för att organisera utbildningsprogram, utgifter för resor och uppehälle och kostnaderna för tillhandahållande av avbytartjänster under jordbrukarens eller anställdas frånvaro. Detta fall gäller utbildning av jordbrukare i de ovannämnda ämnena, och kraven i punkt 14.1 i 2000–2006 års riktlinjer var således uppfyllda.

([15]) Sidorna 40–41.
([16]) Meddelande av den 27 februari 2015, s. 47.
([17]) Meddelande från september 2013, s. 41–42.

(58) Kraven i punkt 14.2 var också uppfyllda, eftersom alla fysiska och juridiska personer i det berörda området i princip hade möjlighet att delta i utbildningen, på objektivt definierade villkor. Den högsta tillåtna gränsen på 100 000 euro överskreds inte, eftersom omkring 125 euro per stödmottagare betalades ut under tre år, i enlighet med kriterierna i punkt 14.3.

HE 3

(59) Hessen beviljade finansiellt stöd för PR-verksamheter som syftade till att utbilda konsumenterna om mjölk och mjölkprodukter, inklusive näringsvärden och användningsområden. LVMH:s näringsgrupp spred vetenskapliga rön på ett allmänt lättförståeligt sätt, organiserade informationsevenemang och kampanjer (som inte riktades till särskilda företag) och genomförde PR-verksamheter i form av faktablad, broschyrer, utdelningsmaterial, recept eller affischer om produktion, behandling och bearbetning av mjölk och mejeriprodukter.

(60) I sina synpunkter av den 20 september 2013 ([18]) hävdade Tyskland att åtgärd HE 3 inte utgjorde statligt stöd eftersom inga individuella företag eller viss produktion gynnades. Åtgärden utgjorde ”ren konsumentutbildning”. Alternativt hävdade Tyskland att stödet var förenligt med den inre marknaden.

(61) Om åtgärden skulle anses utgöra statligt stöd, i motsats till den ståndpunkt som uttrycktes av Tyskland, överensstämde den i alla händelser med rådande beslutspraxis vid den tidpunkten, och bör därför i allt väsentligt anses vara berättigad. Åtgärden begränsades inte till en viss grupp, utan syftet var att stödja hela mejerinäringen generellt. Villkoren i punkt 14.2 i 2000–2006 års riktlinjer har således följts. I punkt 14.3 i 2000–2006 års riktlinjer anges att statligt stöd får täcka upp till 100 % av kostnaderna. Det faktiska bidragsbeloppet låg väl under den tillämpliga gränsen på 100 000 euro per stödmottagare över en treårsperiod (punkt 14.3 i 2000–2006 års riktlinjer). Under perioden 2001–2006 fanns det omkring 6 000 aktiva mjölkproducenter i Hessen, vilket ger ett genomsnittligt bidragsbelopp på cirka 170 euro per stödmottagare under den ifrågavarande perioden.

HE 9

(62) Hessen beviljade finansiellt stöd till LVMH för åtgärden ”Utbildning av unga mjölkproducenter”. Syftet med denna åtgärd var att förbättra unga mjölkproducenters kompetens. De stödberättigande kostnaderna för utbildning och fortbildning inbegrep faktiska kostnader för att organisera utbildningsprogram, utgifter för resor och uppehälle och kostnaderna för tillhandahållandet av avbytare under jordbrukarens eller anställdas frånvaro.

(63) I sina synpunkter av den 20 september 2013 ([19]) hävdade Tyskland att effekten på konkurrensen var låg. Därför kunde sådant stöd beviljas på upp till högst 100 % för att täcka kostnaderna för korrekt beskrivna åtgärder, särskilt utbildning. Den beskrivna åtgärden kan klassificeras enligt punkt 14.1 i 2000–2006 års riktlinjer, eftersom den bestod av det utbildningsstöd som beskrivs i den punkten.

(64) Åtgärden omfattade klassisk utbildning inom mejerinäringen och var i princip öppen för alla producenter, vilket innebär att den uppfyller kraven i punkt 14.2 i 2000–2006 års riktlinjer. Stöd som täcker 100 % av kostnaderna är därför tillåtet. Det totala stödbelopp som beviljades under perioden 2001–2006 uppgick till omkring 35 000 euro, och överskred alltså inte den övre gränsen på 100 000 euro per stödmottagare över en treårsperiod (se punkt 14.3 i 2000–2006 års riktlinjer).

NI 5

(65) Niedersachsen beviljade finansiellt stöd till *Landesvereinigung der Milchwirtschaft Niedersachsen e.V.* (LVMN) för deltagande i mässor och utställningar samt för utarbetande av vetenskaplig information i en lättförståelig form. I detta sammanhang omfattade de subventionerade kostnaderna hyra och utrustning för utställningslokaler och kostnaden för publicering av faktauppgifter (broschyrer, recept etc.) om mjölk och mejeriprodukter, inklusive deras näringsvärden och användningsområden, och om mjölkproduktion i Niedersachsen. Åtgärden samordnades av LVMN. Tekniskt sett genomfördes åtgärderna av föreningen eller av tredje parter som anlitats av denna.

([18]) Sidorna 43–47.
([19]) Sidorna 43–47.

(66) I sina synpunkter av den 20 september 2013 ([20]) hävdade Tyskland att åtgärden omfattades av fjärde strecksatsen (organisation av tävlingar, utställningar och mässor) i punkt 14.1 i 2000–2006 års riktlinjer. Åtgärdens huvudsyfte var att subventionera LVMN:s mässtånd. I detta avseende ansåg Tyskland att stödåtgärden var godtagbar och förenlig med EU-lagstiftningen om den dessutom uppfyllde kraven i punkt 14.2 och 14.3.

(67) Niedersachsen ansåg att de relevanta kraven var uppfyllda eftersom alla mjölkgårdar hade dragit fördel av åtgärden (genomsnitt 2001–2006: omkring 17 500 jordbruk). Detta åstadkoms genom att man å ena sidan såg till att åtgärden fanns tillgänglig för alla mjölkgårdar (punkt 14.2 i 2000–2006 års riktlinjer) och att å andra sidan stödet inte överskred 100 000 euro per stödmottagare över en treårsperiod (punkt 14.3 i 2000–2006 års riktlinjer).

NI 6 (2001–2003)

(68) Niedersachsen beviljade även finansiellt stöd för bearbetningsföretags deltagande i mässor. Tyskland hävdade ett det stöd som beviljats under perioden 2001–2006 var förenligt med kraven i punkt 14.1 i 2000–2006 års riktlinjer. Från och med den 26 november 2003 grundades åtgärden på det godkända statliga stödet nr 200/2003, som gällde till och med den 31 december 2008, med en högsta stödnivå på 50 % eller ett högsta stödbelopp på 70 000 euro per stödmottagare över en treårsperiod.

(69) I sina synpunkter av den 20 september 2013 ([21]) hävdade Tyskland att åtgärden endast omfattade stöd till företag som var aktiva inom bearbetning och saluföring (mejerier) för deras deltagande i mässor och utställningar. Därför reglerades utvärderingen av denna åtgärd inte av punkt 14.1 femte strecksatsen (vilket kommissionen förutsatte i beslutet att inleda förfarandet), utan av fjärde strecksatsen i punkt 14.1. På grundval av detta ansågs det stöd som beviljats under perioden 2001–2003 vara förenligt med den inre marknaden.

(70) I sina synpunkter av den 27 februari 2015 går de tyska myndigheterna i god för att åtgärden NI 6 var öppen för alla företag som är aktiva inom bearbetning och saluföring av mejeriprodukter under den relevanta perioden (1 januari 2002–26 november 2003 ([22])), och att det beviljades enligt objektiva kriterier. Åtgärden var inte avhängig av medlemskap i producent- eller andra jordbruksorganisationer.

(71) Enligt samma synpunkter var den högsta stödnivån för denna åtgärd 48 %. Endast ett företag (Nordmilch eG) mottog ett totalt stödbelopp som var högre än 100 000 euro inom ramen för åtgärden under den ifrågavarande perioden. Enligt de tyska myndigheterna omfattades Nordmilch eG inte av definitionen av små och medelstora företag. De övervägde därför att återkräva detta individuella stöd.

NI 7

(72) Niedersachsen beviljade finansiellt stöd för allmän konsumentinformation om användningen av mjölk som livsmedel. Stödmottagaren var LVMN, och informationsmaterialet togs fram för LVMN:s räkning.

(73) I sina synpunkter av den 20 september 2013 ([23]) hävdade Tyskland att åtgärden ”allmänna PR-verksamheter” inte utgjorde statligt stöd eftersom inga individuella företag eller viss produktion gynnades.

(74) Tyskland hävdade ([24]) att åtgärden formellt uppfyllde kraven i de gemenskapsriktlinjer som gällde vid tidpunkten, och att de i allt väsentligt kunde betraktas som tillhandahållande av tekniskt stöd enligt punkt 14.1 i 2000–2006 års riktlinjer, eftersom åtgärdens syfte var allmän spridning av vetenskapliga rön och information om egenskaperna hos mjölk och mejeriprodukter.

(75) Enligt Tyskland begränsades åtgärden inte till en viss grupp, utan syftet var att stödja hela mejerinäringen generellt. Villkoren i punkt 14.2 i 2000–2006 års riktlinjer var följaktligen uppfyllda.

([20]) Sidan 55.
([21]) Sidan 56.
([22]) I detta sammanhang gav de tyska myndigheterna garantier för att inga rättsligt bindande åtaganden hade ingåtts gentemot stödmottagarna 2001 (dvs. under den period som är relevant för undersökningen).
([23]) Sidan 43.
([24]) Sidorna 58–59.

(76) Enligt Tyskland låg det beviljade stödbeloppet väl under den övre gränsen på 100 000 euro per stödmottagare över en treårsperiod i enlighet med punkt 14.3. Med tanke på att det i genomsnitt fanns omkring 17 500 mjölkproducenter i Niedersachsen under den ovannämnda perioden och att ett totalt belopp på cirka 6,9 miljoner euro öronmärktes för åtgärd NI 7 under hela perioden, betalades ungefär 395 euro i stöd ut per stödmottagare.

NW 4 och NW 5

(77) Nordrhein-Westfalen beviljade finansiellt stöd för informationsevenemang, åtgärder för öka den allmänna medvetenheten bland konsumenterna och åtgärder om användning av mjölk och mejeriprodukter och deras allmänna egenskaper (delåtgärd NW 4). Bidragsmottagarna var *Landesvereinigung der Milchwirtschaft Nordrhein-Westfalen e.V.* (LVMNRW) och *Landwirtschaftsverbände Rheinland und Westfalen-Lippe*.

(78) Nordrhein-Westfalen beviljade ytterligare finansiellt stöd för evenemang kring kunskapsutbyte mellan mjölkproducenter om mejerisektorsrelaterade frågor (delåtgärd NW 5).

(79) Kostnaderna för organisation och ledning av evenemangen, rådgivning och utbildning i mejerisektorsrelaterade frågor subventionerades. Stödnivån uppgick till 30 %.

(80) I sina synpunkter av den 20 september 2013 ([25]) hävdade Tyskland att inga individuella företag eller sektorer gynnades inom åtgärderna NW 4 och NW 5, eftersom de riktades till allmänheten. Åtgärderna kan följaktligen inte anses utgöra en form av tekniskt stöd. De eventuella fördelarna med båda åtgärderna var dessutom inte väsentliga eller geografiskt selektiva.

(81) I sina synpunkter av den 27 februari 2015 uppskattar de tyska myndigheterna att de totala årliga utgifterna inom åtgärd NW 4 under perioden 2001–2006 uppgår till 335 200–497 800 euro. Omkring 10 000 företag höll mjölkkor under samma period, och därför öronmärktes ett årligt belopp på 33,52–49,78 euro per stödmottagare. Inom åtgärd NW 5 ger de årliga utgifterna på 14 000 euro ett belopp på omkring 1,4 euro per stödmottagare per år.

NW 6

(82) Nordrhein-Westfalen beviljade finansiellt stöd för insamling av relevanta uppgifter som bidrog till marknadsinsyn. De kostnader som *Vereinigung der Milchindustrie LVMNRW* ådrog sig i samband med insamling, analys och publicering av de relevanta uppgifterna om mejerimarknaden var stödberättigande. Resultaten offentliggjordes i form av meddelanden och marknadsrapporter och fanns tillgängliga för alla utan kostnad. De bidrog till marknadsinsynen och till att främja utbytet av faktauppgifter och vetenskapliga rön och kunskap mellan olika företag inom mejerinäringen.

(83) I sina synpunkter av den 20 september 2013 ([26]) hävdade Tyskland att åtgärden inte var väsentligen eller geografiskt selektiv. Alternativt hävdade Tyskland att riktlinjernas förenlighetskrav hade uppfyllts.

(84) Stödmottagarna var jordbrukare, producentgrupper och samtliga var intressenter inom mejerinäringen ([27]).

(85) I sina synpunkter av den 27 februari 2015 uppskattar Tyskland att de totala årliga utgifterna inom åtgärd NW 6 under perioden 2001–2006 uppgår till 139 400–155 900 euro. Omkring 10 000 företag höll mjölkkor under samma period, och därför öronmärktes ett årligt belopp på 13,94–15,59 euro per stödmottagare.

RP 1 och SL 2

(86) Rheinland-Pfalz och Saarland beviljade finansiellt stöd för spridning av konsumentinformation, bland annat vetenskapliga rön i en allmänt lättförståelig form samt allmänna faktauppgifter om produkter, deras näringsfördelar och föreslagna användningsområden. Kostnader för deltagande i mässor och utställningar, utgifter för resor, kostnader för publicering, betald hyra för utställningsområden och symboliska priser upp till 250 euro per pris och vinnare var stödberättigande.

([25]) Sidorna 70–74.
([26]) Sidan 76.
([27]) Meddelande från februari 2013.

(87) PR-verksamhet ([28]) eller åtgärder som rörde vissa produkter eller företag finansierades inte. *Milchwirtschaftliche Arbeitsgemeinschaft Rheinland-Pfalz e.V.* (MILAG) och *Landesvereinigung der Milchwirtschaft des Saarlandes e.V.* (LVMS) stod för samordningen och det tekniska genomförandet av åtgärden.

(88) I sina synpunkter av den 20 september 2013 ([29]) hävdade Tyskland att dessa åtgärder inte utgjorde statligt stöd eftersom inga individuella företag eller viss produktion gynnades. Enligt Tysklands ståndpunkt utgör dessa åtgärder ”ren konsumentutbildning”. Alternativt hävdade Tyskland att stödet var förenligt med den inre marknaden. I punkt 8 i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till reklam för jordbruksprodukter anges de åtgärder som anses utgöra en form av tekniskt stöd inom jordbruksnäringen i den mening som avses i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer.

(89) Kommissionens beslutspraxis inom flera produktområden och avseende flera medlemsstater under perioden 2000–2006 var att införandet av åtgärder som var jämförbara med de åtgärder som är aktuella här ansågs vara lagligt i sak, och att sådana åtgärder därför kunde godkännas av kommissionen under den berörda perioden.

(90) Tyskland tillade att även om åtgärderna ansågs utgöra statligt stöd, i motsats till vad Tyskland gjorde gällande, överensstämde åtminstone åtgärderna RP 1 och SL 2 med kommissionens tidigare beslutspraxis och kunde därför anses vara lagliga i sak. Enligt Tyskland begränsades åtgärderna ”allmänna PR-verksamheter” inte till en viss grupp, utan var avsedda att stödja hela mejerinäringen generellt. Villkoren i punkt 14.2 i 2000–2006 års riktlinjer var därför uppfyllda. Enligt punkt 14.3 kunde stödet täcka upp till 100 % av kostnaderna.

(91) I sitt meddelande av den 27 februari 2015 hävdade Tyskland att det statliga stöd som beviljats över en treårsperiod under gränsen på 100 000 euro per stödmottagare uppgick till ett belopp på 46–73 euro per stödmottagare och år ([30]).

RP 5 och SL 5

(92) Rheinland-Pfalz och Saarland beviljade finansiellt stöd för rådgivnings- och utbildningsprogram för mjölkproducenter i syfte att förbättra mjölkningsutrustningarnas hygien och kvaliteten på den levererade mjölken (delåtgärderna RP 5 och SL 5). Styrkta rådgivningskostnader subventionerades upp till högst 75 000 euro per år i Rheinland-Pfalz och upp till 15 000 euro per år i Saarland. Pågående rådgivningstjänster undantogs från stödet. *Landeskontrollverband Rheinland-Pfalz e.V.* (LKVRP) och LVMS stod för samordningen och det tekniska genomförandet av dessa åtgärder.

(93) I sina synpunkter av den 20 september 2013 ([31]) hävdade Tyskland att speciell rådgivning om mjölkningsteknik och åtgärder för att förbättra kvaliteten på obehandlad mjölk i Rheinland-Pfalz och Saarland var förenliga med den inre marknaden under perioden 2001–2006.

(94) Syftet med åtgärderna var att tillhandahålla specialiserad rådgivning om mjölkningsteknik samt råd och utbildning för mjölkproducenter som valts ut särskilt utifrån problem (t.ex. ökad förekomst av somatiska celler) som hade upptäckts i samband med kvalitetskontroller av den levererade mjölken, med deltagande av veterinärer för att förbättra juverhälsan och därmed den obehandlade mjölkens kvalitet. Alla mjölkproducenter i Rheinland-Pfalz eller Saarland hade möjlighet att dra nytta av detta erbjudande. Medlemskap i LKVRP eller LVMS var inte nödvändigt. Pågående rådgivningstjänster eller rådgivningstjänster som tillhandahölls med regelbundna mellanrum (t.ex. skatterådgivning, juridisk rådgivning eller reklam) var inte berättigade till finansiering.

(95) Tyskland hävdar att åtgärden därför utgör en subventionerad tjänst. Inga direkta betalningar gjordes till jordbrukarna.

([28]) Den rättsliga grunden för PR-verksamheter i Rheinland-Pfalz anges i beslut nr 381/2009 om statligt stöd, med titeln *Agrarmarketing-maßnahmen in Rheinland-Pfalz*.
([29]) Sidan 43.
([30]) Meddelande av den 27 februari 2015, s. 48.
([31]) Sidan 80.

(96) Enligt de synpunkter som uttryckts av Rheinland-Pfalz är rådgivningstjänster enligt punkt 14.1 tredje strecksatsen i 2000–2006 års riktlinjer inte beroende av spridning av nya metoder. En sådan skyldighet gäller obestridligen för främjande av ”annan verksamhet för att sprida kunskap om ny teknik” enligt punkt 14.1 femte strecksatsen i 2000–2006 års riktlinjer. Pågående rådgivningstjänster eller rådgivningstjänster som tillhandahölls med regelbundna mellanrum var dessutom uttryckligen undantagna från finansiering inom åtgärden.

(97) Villkoren i punkt 14.2 och 14.3 i 2000–2006 års riktlinjer är uppfyllda enligt Tysklands åsikt, eftersom det inte krävs medlemskap i LKVRP eller hos tjänsteleverantören.

(98) Tyskland gav garantier för att det totala stödbeloppet på 100 000 euro per stödmottagare över en treårsperiod inte överskreds. Omkring 300 mjölkproducenter per år fick rådgivning i Rheinland-Pfalz och omkring 100 i Saarland. Räknat på ett årligt anslag på cirka 59 000 euro i Rheinland-Pfalz och cirka 13 000 euro i Saarland uppgår den genomsnittliga finansieringen per stödmottagare till omkring 197 euro i Rheinland-Pfalz och 130 euro i Saarland.

(99) Stödmottagarna var jordbrukare (små och medelstora företag) och producentföreningar.

TH 3 och TH 4

(100) Thüringen beviljade finansiellt stöd till *Landesvereinigung Thüringer Milch e.V.* (LVTM) för deltagande i bransch- och konsumentutställningar (*Grüne Tage Thüringen*) och för anordnande av konferenser i syfte att sprida vetenskaplig information (*Thüringer Milchtag*) (delåtgärd TH 3).

(101) Dessutom subventionerades publicering av faktauppgifter om producenter från regionen (allmänna PR-verksamheter, den internationella mjölkdagen och *Thüringer Milchkönigin*) (delåtgärd TH 4).

(102) Både material- och personalkostnader var stödberättigande. Stödmottagaren var LVTM.

(103) I sina synpunkter av den 20 september 2013 ([32]) hävdade Tyskland att åtgärd TH 3 borde anses vara förenlig med den inre marknaden (punkt 14.1 i 2000–2006 års riktlinjer). Åtgärdens syfte var att öka effektiviteten och professionalismen hos gemenskapens jordbruksnäring och därmed bidra till dess långsiktiga bärkraft.

(104) Organisation av konferenser för spridning av vetenskaplig information (t.ex. *Thüringer Milchtag*) regleras av punkt 14.1 tredje strecksatsen, ”Konsultarvoden”, i 2000–2006 års riktlinjer. Deltagande i bransch- och konsumentutställningar för att representera Thüringens mejerinäring (t.ex. *Grüne Tage Thüringen*) regleras av punkt 14.1 fjärde strecksatsen, ”Organisation av tävlingar, utställningar och mässor”.

(105) Tyskland hävdade att åtgärden inte begränsades till en viss grupp, utan att syftet var att stödja hela mejerinäringen generellt (se punkt 14.2 i 2000–2006 års riktlinjer). Det öronmärkta stödet överskred inte 100 000 euro per stödmottagare över en treårsperiod.

(106) I sina synpunkter av den 20 september 2013 ([33]) hävdade Tyskland även att åtgärd TH 4 inriktades på ”allmänna PR-arrangemang”. Åtgärden syftade till bred spridning av aktuella vetenskapliga resultat om egenskaperna hos mjölk och mejeriprodukter, och den utgjorde därför en form av tekniskt stöd i den mening som avses i punkt 14.1 i 2000–2006 års riktlinjer. De verksamheter som genomfördes av *Landesvereinigung Thüringer Milch e.V.* kunde anses utgöra konsultarvoden enligt punkt 14.1 tredje strecksatsen i 2000–2006 års riktlinjer.

(107) Utgifter för mässtånd och konsumentkampanjer vid branschmässor kan anses omfattas av punkt 14.1 fjärde strecksatsen i 2000–2006 års riktlinjer (organisation av tävlingar, utställningar och mässor). Evenemang för att sprida nya metoder och resultat kan anses omfattas av femte strecksatsen (annan verksamhet för att sprida kunskap om ny teknik).

(108) Åtgärden som helhet begränsades inte till en viss grupp, utan gynnade hela mejerinäringen generellt (punkt 14.2 i 2000–2006 års riktlinjer).

([32]) Sidan 82.
([33]) Sidan 83.

(109) Det beviljade stödbeloppet per stödmottagare överskred inte 100 000 euro över en treårsperiod.

TH 9 och TH 10

(110) Thüringen beviljade finansiellt stöd för utbildning av anställda på mjölkgårdar (delåtgärd TH 9) och reklam för professionella tävlingar (delåtgärd TH 10).

(111) Utbildningskurserna riktades till anställda på mjölkgårdar och syftade till att förbättra jordbruksarbetares kompetens (”kompetensintyg för mjölkning”). Åtgärden samordnades av *Verein Landvolksbildung Thüringen* (VLT).

(112) Den andra åtgärden finansierade organisation av professionella tävlingar i uppfödning och mjölkning. Tävlingarna organiserades av *Thüringer Landjugendverband e.V.* (TLJV) och *Thüringer Melkergemeinschaft e.V.* (TMG). Som en del av åtgärden subventionerades förberedelser och genomförande av tävlingar och deltagande i transregionala tävlingar.

(113) I sina synpunkter av den 20 september 2013 ([34]) hävdade Tyskland att utbildningen inom delåtgärd TH 9 riktades till anställda på mjölkgårdar. Utbildningen genomfördes av *Verein Landvolksbildung Thüringen*. Betalningarna skulle klassificeras som en serviceavgift utbetalad till föreningen i gengäld för de tjänster som faktiskt tillhandahållits, vilka beräknades och ersattes enligt marknadsmässiga nivåer.

(114) Tyskland vidhöll således sin åsikt att villkoren för statligt stöd enligt artikel 107 i EUF-fördraget inte är uppfyllda. Villkoren för statligt stöd enligt artikel 107 i EUF-fördraget uppfylldes inte heller för utbildningserbjudandet till anställda, eftersom betalningarna inte var företagsspecifika.

(115) Alternativt hävdade Tyskland att kraven i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer var uppfyllda för denna åtgärd. Detta fall gäller utbildning för jordbrukare i ovannämnda ämnen, och kraven i punkt 14.1 första strecksatsen uppfylldes således. Alla personer som var aktiva inom det berörda området hade möjlighet att delta i den typ av fortbildning som beskrivs ovan, på objektivt definierade kriterier. Villkoren i punkt 14.2 i 2000–2006 års riktlinjer var därför uppfyllda. Den högsta tillåtna gränsen på 100 000 euro per stödmottagare över en treårsperiod överskreds inte (punkt 14.3). Det sammanlagda stödbeloppet inom denna delåtgärd överskred inte heller 100 000 euro över treårsperioden.

(116) I sina synpunkter av den 20 september 2013 ([35]) hävdade Tyskland i samband med delåtgärd TH 10 även att organisation och genomförande av tävlingar i djuruppfödning och mjölkproduktion hade finansierats inom denna åtgärd. Tävlingarna organiserades av TLJV och TMG. Organisatörerna tog ut marknadsberäknade standardavgifter för organisation och genomförande av, eller deltagande i, transregionala tävlingar.

(117) Eftersom betalningarna anses utgöra serviceavgifter som räknas av mot motsvarande utgifter förelåg ingen förmånlig behandling och åtgärden är därför inte rättsligt relevant med avseende på statligt stöd.

(118) Alternativt hävdade Tyskland att kraven i punkt 14 fjärde strecksatsen i 2000–2006 års riktlinjer var uppfyllda för denna åtgärd. Det statliga stödet var inte begränsat till utvalda grupper. Alla personer som var aktiva inom det berörda området hade möjlighet att delta i den typ av professionella tävlingar som beskrivs ovan, på grundval av objektivt utformade kriterier. Villkoren i punkt 14.2 i 2000–2006 års riktlinjer var därför uppfyllda. Den högsta tillåtna gränsen på 100 000 euro per stödmottagare över en treårsperiod enligt punkt 14.3 i riktlinjerna överskreds inte. Det sammanlagda stödbeloppet inom denna delåtgärd överskred inte heller 100 000 euro över treårsperioden.

Tekniskt stöd från 2007 och framåt

RP 2

(119) Rheinland-Pfalz beviljade finansiellt stöd till bearbetnings- och saluföringsföretag för deras deltagande i evenemang för kunskapsutbyte mellan företag samt i tävlingar, utställningar och mässor (delåtgärd RP 2). Stödet begränsades inte till ett företags första deltagande i en viss mässa eller utställning. Stödnivån begränsades till 10 % av styrkta kostnader, dock högst 5 200 euro per företag och evenemang.

([34]) Sidan 84.
([35]) Sidan 85.

(120) Enligt punkt 105 i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbruk och skogsbruk 2007–2013 ([36]) (nedan kallade *2007–2013 års riktlinjer*), måste statligt stöd för tillhandahållande av tekniskt stöd till företag med verksamhet inom bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter uppfylla samtliga krav i artikel 5 i kommissionens förordning (EG) nr 70/2001 ([37]), som ersattes av artikel 27.3 i kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 ([38]). Enligt dessa regler får stödnivån inte överstiga 50 % av de stödberättigande kostnaderna. De stödberättigande kostnaderna ska vara kostnaderna för att hyra, bygga och driva mässtånden den *första* gången ett företag deltar i en viss mässa eller utställning. Enligt punkt 106 i 2007–2013 års riktlinjer får statligt stöd för de kostnader som omfattas av punkterna 104 och 105 inte beviljas till stora företag.

(121) Eftersom Tyskland inte bevisade att något av de ovanstående villkoren för tekniskt stöd hade uppfyllts för denna åtgärd, uttryckte kommissionen i beslutet att inleda förfarandet tvivel om dess förenlighet med den inre marknaden. I beslutet att inleda förfarandet uppmanas Tyskland att lämna en fullständig bedömning av de respektive åtgärderna mot bakgrund av de ovanstående kriterierna samt lämplig dokumentation för att styrka sina svar ([39]).

(122) I sina synpunkter av den 20 september 2013 ([40]) förklarade Tyskland att Rheinland-Pfalz skulle bemöta kommissionens farhågor och ändra bestämmelserna om stödberättigande för framtida stöd, så att företag endast får stöd för det första deltagandet i en mässa eller en utställning. Tyskland hävdade att kraven i avsnitt IV.K i 2007–2013 års riktlinjer jämfört med artikel 15.2 i förordning (EG) nr 1857/2006 ([41]) således var uppfyllda.

(123) De finansierade projekten omprövades av de tyska myndigheterna med hänsyn till detta ytterligare krav. För de olika åren gjordes följande betalningar för företags upprepade deltagande i en mässa eller en utställning.

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Antal	2	2	1	1	2	1	2	3	3	6
Belopp i euro	5 113	5 113	10 226	5 113	10 226	5 113	10 226	5 113	2 500	1 764

(124) Den 30 juni 2016 informerade det federala livsmedels- och jordbruksministeriet kommissionen (se skäl 16) om att åtgärden RP 2 inte begränsades till små och medelstora företag under perioden från 2007 och framåt. De två företagen Hochwald Foods GmbH och MUH Arla eG hade också mottagit stöd inom denna åtgärd.

(125) I sina synpunkter av den 13 januari 2017 uppgav Tyskland att de stödberättigande kostnaderna för den berörda åtgärden under perioden från 2007 och framåt endast rörde byggandet av ett mässtånd. Inga ytterligare kostnader hade subventionerats under denna period.

([36]) EUT C 319, 27.12.2006, s. 1.
([37]) Kommissionens förordning (EG) nr 70/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag (EGT L 10, 13.1.2001, s. 33).
([38]) Kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 av den 6 augusti 2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning) (EUT L 214, 9.8.2008, s. 3) upphävdes den 1 juli 2014 av kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1).
([39]) Punkt 244 i beslutet att inleda förfarandet.
([40]) Sidan 77.
([41]) Denna förordning upphävdes den 1 juli 2014 genom kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 av den 25 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 193, 1.7.2014, s. 1).

2.2 **Statligt stöd för förbättring av kvaliteten på levererad mjölk (2001–2006)**

(126) Baden-Württemberg, Niedersachsen och Thüringen (delåtgärderna BW 10, BW 11, NI 1 och TH 5) beviljade finansiellt stöd för förbättring av kvaliteten på levererad mjölk genom rådgivning och utbildning för mjölkproducenter, sammanställning och uppdatering av databaser och kontroller av mjölkproducenter, parallellt med införandet av kvalitetssäkringssystemen ”Kvalitetsledning QM-Milch” ([42]). Syftet med åtgärderna var att förbättra kvaliteten på levererad mjölk. Varken specialutbildningen för inspektörer eller ackrediteringen av godkända laboratorier subventionerades.

(127) De slutliga stödmottagarna av dessa delåtgärder var mjölkproducerande små och medelstora jordbruksföretag i primärsektorn. Enligt Tyskland var stödet tillgängligt för alla stödberättigade jordbrukare inom det berörda området på objektiv definierade villkor ([43]).

(128) Mellan 2001 och 2011 uppgick den använda budgeten (för samtliga delstater) till 3,3 miljoner euro.

(129) Enligt den information som lämnats av de tyska myndigheterna var stödnivån högst 100 % av de stödberättigande kostnaderna under åren 2001–2011. De tyska myndigheterna uppgav att finansieringen av åtgärden hade upphört den 31 december 2012 i Baden-Württemberg och var begränsad till den 31 december 2014 i Niedersachsen och Thüringen.

(130) I beslutet att inleda förfarandet uppmanas Tyskland att lämna en detaljerad bedömning i enlighet med 2000–2006 års riktlinjer (särskilt punkt 13.2: högst 50 % av de stödberättigande kostnaderna eller 100 000 euro per stödmottagare över en treårsperiod, beroende på vilket belopp som är störst) ([44]).

BW 10 och BW 11

(131) I sina synpunkter av den 20 september 2013 ([45]) uppgav Tyskland att dessa åtgärder genomfördes av *Milchprüfring Baden-Württemberg* (BW 10) och *Milchwirtschaftlicher Verein Baden-Württemberg* (BW 11).

(132) Enligt Tyskland var målgruppen för åtgärden mjölkproducerande jordbruk (mjölkproducenter) som deltog i kvalitetssäkringssystemet QM-Milch.

(133) Vad gäller åtgärd BW 10 subventionerades revisioner på mjölkgårdar ([46]) och kostnader för inledande certifiering (en första revision av jordbruken och eventuellt en uppföljningsrevision) av ett erkänt certifieringsorgan.

(134) Vad gäller åtgärd BW 11 finansierades informations- och rådgivningsfunktioner i samband med införandet av kvalitetssäkringssystem ([47]). Enligt Tyskland är dessa betalningar proportionellt beroende av antalet mjölkproducenter som ansluter sig till kvalitetsledningssystemet (QM-Milch).

(135) Enligt Tyskland uppgick de totala utgifterna till 478 575 euro, och 4 500 mjölkproducenter finansierades i samband med den inledande certifieringen för att kunna ansluta sig till kvalitetssäkringssystemet. Utgifterna uppgick således till 106 euro per stödmottagare.

NI 1

(136) Niedersachsen beviljade finansiellt stöd för genomförandet av ett kvalitetssäkringssystem för mjölkproducenter (inte för bearbetnings- och saluföringsföretag). Åtgärden delegerades till LVMN.

([42]) Kvalitetsledningssystemet QM-Milch är en landsomfattande företagsstandard för mjölkproduktion som riktar sig till mjölkproducenter och mejerier, som har erkänts som grund för certifieringstestning.
([43]) Punkt 66 i beslutet att inleda förfarandet.
([44]) Punkt 253 i beslutet att inleda förfarandet.
([45]) Sidan 11.
([46]) Synpunkterna av den 20 september 2013, s. 12.
([47]) Synpunkterna av den 20 september 2013, s. 12.

(137) Enligt Tysklands synpunkter av den 20 september 2013 ([48]) finansierades förberedande åtgärder för genomförandet av kvalitetssäkringssystemet QM-Milch (främst rådgivningstjänster till jordbrukare som ville införa systemet) under perioden 2001–2005. Från 2003 finansierades gårdsrevisioner som genomfördes inom ramen för kvalitetssäkringssystemet. Sedan 2003 har även kostnader för samordningen av kvalitetssäkringssystemet och upprättandet av en databas finansierats.

(138) I sina synpunkter av den 20 september 2013 ([49]) hävdade Tyskland att det stöd som beviljats för rådgivningstjänster utgjorde 50 % av kostnaden och uppgick till ett belopp på 12,78 euro för varje jordbrukare, vilket innebar att den övre gränsen enligt punkt 13.2 i 2000–2006 års riktlinjer inte överskreds. För gårdsrevisioner som utförts från 2003 var stödnivån 50 % av kostnaderna och uppgick till ett belopp på 35 euro per jordbrukare över en treårsperiod.

(139) Tyskland har bekräftat att kontrollerna av gårdsrevisionerna gjordes av eller för tredje parters räkning. *Landeskontrollverband Niedersachsen* anlitades som en oberoende revisionsinstitution.

TH 5

(140) Åtgärden infördes 2004 ([50]). Den genomfördes av *Thüringer Verband für Leistungs- und Qualitätsprüfungen in der Tierzucht* (TVLEV).

(141) Enligt Tyskland finansierades utgifter för inledande certifiering, den nödvändiga revisionsgranskningen efter tre år och upprättande och underhåll av databaser genom avgiften. Under perioden 2004–2006 subventionerades endast den inledande certifieringen av producenterna. I genomsnitt uppgick det stöd som beviljats individuella producenter till omkring 83 euro.

(142) Stödmottagarna för denna åtgärd var mjölkproducenter.

3. SKÄLEN TILL ATT ETT FORMELLT GRANSKNINGSFÖRFARANDE INLEDDES

(143) I beslutet att inleda förfarandet fann kommissionen att samtliga villkor för förekomst av statligt stöd var uppfyllda ([51]).

(144) Kommissionen inledde förfarandet enligt artikel 108.2 i EUF-fördraget eftersom kommissionen, på grundval av den information som fanns tillgänglig vid tidpunkten, hyste tvivel om huruvida vissa delåtgärder var förenliga med den inre marknaden (se skäl 18).

4. TYSKLANDS SYNPUNKTER PÅ INLEDANDET AV DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET

(145) De tyska myndigheterna översände sina synpunkter till kommissionen den 20 september 2013, den 27 februari 2015 och den 13 januari 2017. De tyska myndigheternas synpunkter på de individuella åtgärderna sammanfattas i den ovanstående beskrivningen av åtgärderna (se punkt 2: Beskrivning av åtgärderna och synpunkter från de tyska myndigheterna).

5. SYNPUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER PÅ INLEDANDET AV DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET

(146) Mellan den 6 och den 18 februari 2014 mottog kommissionen tio uppsättningar synpunkter från berörda parter om de åtgärder som ligger till grund för detta beslut ([52]).

([48]) Synpunkterna av den 20 september 2013, s. 50.
([49]) Sidan 50.
([50]) Synpunkterna av den 20 september 2013, s. 83–84.
([51]) Avsnitt 3.3.
([52]) Kommissionen mottog synpunkter från *Landesvereinigung der Milchwirtschaft Niedersachsen e.V.* om samtliga åtgärder som finansierades via mjölkavgiften och inte bara de delåtgärder som avses här. Föreningen ansåg att det inte förelåg något stöd. En fullständig beskrivning av dessa synpunkter återfinns i kommissionens beslut (EU) 2015/2432 av den 18 september 2015 om av Tyskland beviljat statligt stöd SA.35484 (2013/C) (f.d. SA.35484 [2012/NN]) till mjölkkvalitetstester enligt lagen om mjölk och fetter (EUT L 334, 22.12.2015, s. 23).

(147) I sina synpunkter av den 6 februari 2014, som mottogs den 13 februari 2014, uttryckte *Verband der Milcherzeuger Bayern e.V.* (VMB) sin förvåning angående åtgärd BY 3, eftersom kommissionen i beslutet att inleda förfarandet ifrågasatte de åtgärder som genomförts av VMB fram till 2006 ur stödsynpunkt, medan inga klagomål framfördes om de åtgärder som genomförts från 2007. I detta sammanhang påminde VMB om att de prioriterade uppgifterna och verksamhetens utformning inte hade förändrats sedan 1954, och att VMB hade beviljats finansiering från ”mjölkavgifter” sedan 1957. I sina synpunkter konstaterade VMB dessutom att deras tjänster inte utgör konkret ”tekniskt stöd” för individuella företag, utan att det snarare rör sig om generellt tillhandahållande av tekniska och faktabaserade uppgifter, som finns tillgängliga för alla berörda parter.

(148) I sina synpunkter av den 4 februari 2014, som kommissionen mottog den 6 februari, hävdade *Milchwirtschaftliche Verein Allgäu-Schwaben e.V* (MV) angående åtgärd BY 10 att målet för åtgärden är spridning av kunnande och sakkunskap om mejerirelaterade frågor (t.ex. livsmedelslagstiftning) till regeringar och andra institutioner. I detta syfte ges MUVA-anställda tillgång till branschrelevant information, som de sedan behandlar och vidarebefordrar (i form av yttranden, föreläsningar och publikationer, särskilt till berörda myndigheter). Precis som MUVA:s nyhetsbrev, som bifogas *Deutsche Molkereizeitung* (den tyska mejeritidskriften), sprids viktig information om kvalitetssäkring (hygien, produktionssäkerhet). Enligt MV utgör detta en övergripande verksamhet, vars resultat inte gynnar individuella jordbruk, utan syftar till att uppmärksamma vissa myndigheter på fortbildningsbehov.

(149) I sin skrivelse av den 4 februari 2014, som mottogs av kommissionen den 11 februari 2014, lämnade *Landesvereinigung für Milch und Milcherzeugnisse Hessen e.V.* (LVMH) sina synpunkter på åtgärderna HE 2, HE 3 och HE 9 som genomförts av dem. För det första konstaterade de att de berörda åtgärderna, i motsats till den förklaring som bifogas kommissionens beslut att inleda förfarandet, inte gynnade endast mejerier, utan hela mejerinäringen. När det gällde innehållet säkerställde LVMH inom åtgärd HE3 att PR-verksamhetens fokus var konsumentinformation och konsumentutbildning och konsumentutbildningen genomfördes på en neutral nivå, oberoende från mejerierna.

Beträffande HE 2, *Fortbildung für Erzeuger durch das Innovationsteam* (Utbildning för producenter genom innovationsgruppen) påpekade LVMH att denna åtgärd inriktades på kunskapsöverföring. Aktuell information och undersökningsresultat hade sammanställts, behandlats för användning av jordbrukarna och spridits, bland annat i form av föreläsningar, konferenser och utbildningskurser.

Åtgärderna HE 2 och HE 9 främjade utbildningskurser för unga yrkesverksamma, jordbrukare och jordbruksanställda, och alla jordbrukare och jordbruksanställda kunde delta i utbildningen på lika villkor.

(150) I sin skrivelse av den 6 februari 2014, som mottogs av kommissionen den 10 februari 2014 och den 11 februari 2014, instämde *Landeskontrollverband Nordrhein-Westfalen e.V.* och *Landesvereinigung der Milchwirtschaft Nordrhein-Westfalen e.V.* fullständigt i Tysklands synpunkter av den 20 september 2013 i fråga om de åtgärder som hade genomförts i Nordrhein-Westfalen.

(151) I sin gemensamma skrivelse av den 6 februari 2014, som mottogs av kommissionen den 11 februari 2014, instämde likaså *Rheinischer Landwirtschafts-Verband e.V.* och *Westfälisch-Lippischer Landwirtschaftsverband e.V.* i Tysklands synpunkter av den 20 september 2013 i fråga om åtgärd NW 5.

(152) I sin skrivelse av den 6 februari 2014, som mottogs av kommissionen den 11 februari 2014, instämde *Landesvereinigung Thüringer Milch e.V.* fullständigt i Tysklands synpunkter av den 20 september 2013 i fråga om de åtgärder som genomförts i Thüringen.

(153) I sina synpunkter av den 10 februari 2014, som mottogs av kommissionen den 14 februari 2014, uppgav *Milchwirtschaftliche Arbeitsgemeinschaft Rheinland-Pfalz e.V.* (MILAG) att åtgärd RP 1 hade en allmän karaktär. Den rörde allmän information om mjölk som livsmedel, och målet var inte att avskräcka konsumenterna från att köpa mjölkprodukter från andra medlemsstater. Dessutom främjades inte individuella märken eller produkter från utvalda företag/individuella producenter. MILAG ansåg därför inte att denna åtgärd utgjorde en form av statligt

stöd. I sina synpunkter och när det gällde samma åtgärd, uppgav MILAG alternativt att åtgärden i alla händelser formellt uppfyllde kraven i de då tillämpliga riktlinjerna och kan anses utgöra tillhandahållande av tekniskt stöd enligt punkt 14.1 i 2000–2006 års riktlinjer. Åtgärden var i princip tillgänglig för alla konsumenter, och därför även för marknadsdeltagarna inom mejerinäringen. Den bestod endast av konsumentutbildning och utgjorde inte stöd till mjölkbearbetningsföretag, utan syftet var i stället att tillhandahålla allmän konsumentinformation.

Beträffande åtgärd RP 2 anser MILAG att det ytterligare finansieringskravet, dvs. att företag endast får stöd för sitt första deltagande i en mässa eller en utställning, uppfyller de relevanta kraven i bestämmelserna om statligt stöd.

Beträffande åtgärd RP 5 uppgav MILAG att åtgärden inriktades på att erbjuda speciell rådgivning om mjölkningsteknik till intresserade mjölkproducenter på ad hoc-basis. Erbjudandet var öppet för alla mjölkproducenter i Rheinland-Pfalz, eftersom medlemskap i *Landeskontrollverband*, dvs. det organ som erbjöd rådgivningen, inte var nödvändigt. Pågående rådgivningstjänster eller rådgivningstjänster som tillhandahölls med regelbundna mellanrum var inte berättigade till finansiering, och inga direkta betalningar gjordes till jordbrukarna. Åtgärden var därför även förenlig med kraven för statligt stöd under perioden 28 november 2001–31 december 2006. MILAG ansåg dessutom att rådgivningstjänster enligt punkt 14.1 tredje strecksatsen i 2000–2006 års riktlinjer inte var beroende av spridning av nya metoder. MILAG gav även garantier för att det totala beviljade stödbeloppet inte överskred 100 000 euro per stödmottagare över en treårsperiod. Den genomsnittliga finansieringen per stödmottagare och år var 197 euro.

(154) I sina synpunkter av den 6 februari 2014, som kommissionen registrerade som mottagna den 18 februari 2014, ansåg *Milchprüfring Baden-Württemberg e.V.* (MPBW) att åtgärd BW 10 inte utgjorde statligt stöd, eller att den åtminstone inte utgjorde en fördel.

(155) I sin skrivelse av den 6 februari 2014, som mottogs av kommissionen den 7 februari 2014, instämde *Milchwirtschaftlicher Verein Baden Württemberg e.V.* (MVBW) i de synpunkter som framförts av *Milchprüfring Baden-Württemberg e.V.* i fråga om åtgärderna BW 4 och BW 11, och ansåg att de inte utgjorde statligt stöd, eller åtminstone inte utgjorde en fördel.

6. **BEDÖMNING AV ÅTGÄRDERNA**

6.1 **Förekomst av statligt stöd – tillämpning av artikel 107.1 i EUF-fördraget**

(156) Enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

6.1.1 *Stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel*

(157) De tyska myndigheterna har bekräftat att de åtgärder som avses i detta beslut uteslutande finansierades från mjölkavgiften (se skäl 26).

(158) Medel från mjölkavgiften anses därför utgöra statliga medel i den mening som avses i artikel 107.1 EUF-fördraget.

(159) Enligt fast rättspraxis är det inte tillåtet att göra åtskillnad mellan stöd som ges direkt av staten och stöd som ges genom ett offentligt eller privat organ som har utsetts eller inrättats av staten ([53]). För att beviljade fördelar ska kunna betraktas som statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget måste de för det första beviljas direkt eller indirekt via statliga medel och för det andra kunna tillskrivas staten ([54]).

(160) Vad gäller de åtgärder som beskrivs ovan är det uppenbart att stödet ges enligt en delstatslag, MFG, i kombination med delstaternas rättsliga bestämmelser.

([53]) Domstolens dom av den 20 november 2003 i mål C-126/01, Ministère de l'Économie, des Finances et de l'Industrie/GEMO, EU:C:2003:622, punkt 23.

([54]) Domstolens dom av den 20 november 2003 i mål C-126/01, Ministère de l'Économie, des Finances et de l'Industrie/GEMO, C-126/01, EU:C:2003:622, I-13769, punkt 24.

(161) I MFG föreskrivs närmare bestämt i avsnitt 22.1 att delstatsregeringarna i samråd med delstatsorganisationerna eller branschorganisationerna gemensamt får ta ut avgifter från mejerier och uppsamlingscentraler för mjölk och grädde för att främja mejerinäringen.

(162) Enligt avsnitt 22.1 andra meningen i MFG får delstatsregeringarna på delstatsorganisationernas eller branschorganisationernas uppmaning ta ut gemensamma avgifter på upp till 0,2 cent per kilo levererad mjölk. Det står därför klart att uttaget av avgifter är delstatsregeringarnas ansvar.

(163) Den rättsliga grunden för uttaget av en mjölkavgift i de enskilda delstaterna är således förordningar från delstaterna, i vilka detaljerna för uttaget av avgiften, bland annat dess omfattning, regleras. Detta innebär att uttaget av en mjölkavgift regleras av delstatsregeringarna, dvs. av staten. Detta ändras inte på grund av att förordningarna antas i samråd med den aktuella delstatsorganisationen för mejerinäringen ([55]).

(164) I förevarande fall tas avgiften ut från privata företag (mejerier och mjölkinsamlingscentraler). Intäkterna från denna avgift går till de respektive delstatsbudgetarna innan de används för att finansiera olika delåtgärder. Den anses därför stå under statlig kontroll ([56]).

(165) Följaktligen är de åtgärder som finansieras av mjölkavgiften beviljade genom statliga medel och kan tillskrivas staten.

6.1.2 *Selektiv fördel/företag*

(166) Kostnader, till exempel för utbildning, rådgivning, informationsmaterial för PR-ändamål eller avgifter för deltagande i mässor och tävlingar, är kostnader som ett företag måste betala inom ramen för sin normala ekonomiska verksamhet. Detsamma gäller utgifter för produktion och saluföring av produkter av hög kvalitet. Om vissa företag helt eller delvis befrias från dessa kostnader får de en fördel.

(167) Kommissionen anser att de ifrågavarande delåtgärderna gynnar mjölkproducenter och mejerier.

(168) I sina synpunkter av den 20 september 2013 hävdade Tyskland inledningsvis att vissa av åtgärderna i beslutet att inleda förfarandet inte utgjorde stöd, eftersom de antingen inte medförde konkreta fördelar för ett visst företag (se skäl 33 med avseende på åtgärd BY 3), eller inte syftade till kunskapsöverföring till mjölkproducenter eller mejerier (se skäl 39 med avseende på åtgärd BY 10), eller inte gynnade vissa företag eller sektorer (se skälen 44, 60, 73, 80 och 88 med avseende på åtgärderna BW 4, HE 3, NI 7, NW 4 och NW 5, RP 1 och SL 2), eller inte var väsentligen eller geografiskt selektiva i fråga om möjliga fördelar (se skälen 80 och 83 med avseende på åtgärderna NW 4, NW 5 respektive NW 6).

(169) I sina synpunkter av den 6 februari 2014 hävdade MPBW och MVBW dessutom att åtgärderna BW 10, BW 4 och BW 11 inte gav en selektiv fördel (se skälen 154 respektive 155).

(170) Kommissionen anser dock att de ovannämnda åtgärderna i sista hand gynnar även mejerinäringen, och därför ger en fördel till mjölkproducenter och mejerier, som ska anses vara företag.

(171) När det gäller åtgärd BY 3 förutsätter kommissionen att även om denna åtgärd riktades till allmänheten, innebar den i sista hand en fördel för mjölksektorn, eftersom det kunde förmodas att den skulle ha en positiv effekt på mjölkkonsumtionen.

(172) Vad beträffar åtgärd BY 10 nämnde *Milchwirtschaftlicher Verein Allgäu-Schwaben* i sina synpunkter av den 4 februari 2014 att MUVA:s nyhetsbrev bifogades *Deutsche Molkerei Zeitung*, och att lämpliga artiklar för kunskapsutbyte om kvalitetssäkring dessutom spreds (se skäl 148). Kommissionen anser därför att hela mejerinäringen (mjölkproducenter och mejerier) även bör anses vara stödmottagare för åtgärd BY 10.

([55]) Till exempel i Niedersachsen: Förordning av den 26 november 2004 om uttag av en avgift inom mejerinäringen (*Niedersachsens officiella tidning* nr 36/2004, s. 519), ändrad genom artikel 6 i förordningen av den 22 december 2005 *(Niedersachsens officiella tidning* nr 31/2005, s. 475).

([56]) Domstolens dom av den 30 maj 2013 i mål C-677/11, Doux Élevage SNC och Coopérative agricole UKL-ARREE mot Ministère de l'Agriculture, EU:C:2013:348, punkterna 32, 35 och 38.

(173) Vad gäller åtgärderna BW 4, HE 3, NI 7, NW 4 och NW 5, RP 1 och SL 2, anser kommissionen att spridning av aktuell vetenskaplig kunskap om egenskaperna hos mjölk och mejeriprodukter, organisation av kampanjer, informationsevenemang och åtgärder för att öka den allmänna medvetenheten bland konsumenterna, evenemang för kunskapsutbyte mellan producenter samt allmänna konsumentinformationskampanjer om mjölk också ska anses utgöra tekniskt stöd som gynnade hela mejerinäringen.

(174) Vad gäller åtgärderna BW 10 och BW 11 anser kommissionen att de även gynnade mejerier som deltog i kvalitetssäkringssystemet QM-Milch.

(175) Åtgärderna i fråga var dessutom selektiva, eftersom de gynnade en enda ekonomisk sektor (dvs. mejerinäringen).

6.1.3 *Snedvridning av konkurrensen och påverkan på handeln*

(176) I enlighet med domstolens rättspraxis ska förstärkningen av ett företags konkurrensställning till följd av beviljandet av ett statligt stöd generellt anses utgöra en snedvridning av konkurrensen i förhållande till andra konkurrerande företag som inte mottar detta stöd ([57]). Dessutom kan stöd till ett företag som är verksamt på en marknad som är öppen för handel inom unionen påverka handeln mellan medlemsstaterna ([58]). Under perioden 2001–2012 var handeln med jordbruksprodukter inom unionen mycket omfattande. Exempelvis uppgick importen och exporten inom unionen av produkter som klassificeras enligt nummer 0401 i Kombinerade nomenklaturen (Mjölk och grädde, icke-koncentrerad utan tillsatt socker eller sötningsmedel) ([59]), till och från Tyskland år 2011 till 1,2 miljarder euro respektive 957 miljoner euro ([60]).

(177) De åtgärder som bedöms i detta beslut gynnar mjölkproducenter och mejerier, och stärker därför deras konkurrensställning. Såsom beskrivs i skäl 176 sker handel med mejeriers och mjölkproducenters produkter inom unionen. Kommissionen anser således att de aktuella åtgärderna var sådana att de kunde snedvrida eller riskera att snedvrida konkurrensen eller påverka handeln mellan medlemsstaterna.

(178) Mot bakgrund av detta anses villkoren i artikel 107.1 i EUF-fördraget vara uppfyllda. Därför kan slutsatsen dras att de ifrågavarande stödordningarna utgör statligt stöd i den mening som avses i den artikeln.

6.2 **Stödets laglighet**

(179) Enligt artikel 108.1 i EUF-fördraget ska kommissionen i samarbete med medlemsstaterna fortlöpande granska allt befintligt stöd. I detta syfte kan kommissionen begära all nödvändig information från medlemsstaterna för att granska de befintliga stödprogrammen och i förekommande fall utfärda en rekommendation om lämpliga åtgärder.

180. Enligt artikel 1 b i i förordning (EU) 2015/1589 betecknar begreppet befintligt stöd allt stöd som fanns innan EUF-fördraget trädde i kraft i respektive medlemsstat och som fortfarande är tillämpligt efter fördragets ikraftträdande.

181. Enligt artikel 1 c i förordning (EU) 2015/1589 medför varje ändring av ett befintligt stöd att detta blir ett nytt stöd. Enligt artikel 4 i kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 ([61]) utgör en ändring av befintligt stöd ”varje ändring, utom ändringar av rent formell eller administrativ art som inte kan påverka bedömningen av stödåtgärdens förenlighet med den gemensamma marknaden”.

(182) Enligt rättspraxis ([62]) är det endast när ändringen påverkar själva det materiella innehållet i de ursprungliga bestämmelserna som dessa ska anses omvandlas till en ny stödordning. En sådan ändring ska emellertid inte anses föreligga när det som utgör det nya klart kan särskiljas från de ursprungliga bestämmelserna.

(183) Enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget ska allt nytt stöd anmälas till kommissionen och får inte genomföras innan det har godkänts av kommissionen (genomförandeförbud).

([57]) Domstolens dom av den 17 september 1980 i mål C-730/79, Philip Morris Holland BV/kommissionen, EU:C:1980:209, punkterna 11 och 12.
([58]) Se särskilt domen av den 13 juli 1988, Republiken Frankrike mot kommissionen, ECLI:EU:C:1988:391, punkt 19.
([59]) Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 927/2012 av den 9 oktober 2012 om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan (EUT L 304, 31.10.2012, s. 1).
([60]) *Källa:* Eurostat.
([61]) Kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 av den 21 april 2004 om genomförande av rådets förordning (EU) 2015/1589 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 i fördraget on Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 140, 30.4.2004, s. 1).
([62]) Domstolens dom av den 30 april 2002 i de förenade målen T-195/01 och T-207/01, Gibraltar/kommissionen, ECLI:EU:T:2002:111, punkt 111.

(184) Enligt artikel 1 f i förordning (EU) 2015/1589 är nytt stöd som införs i strid med artikel 108.3 i EUF-fördraget olagligt.

(185) På grundval av MFG och inom ramen för de befogenheter som de har tillerkänts har de tyska delstaterna antagit genomförandebestämmelser, vilka utgör den rättsliga grunden för de åtgärder som har prövats i detta beslut. Även om lagen om mjölk och fetter, som utgör ramen för de berörda stödordningarna, trädde i kraft 1952 ([63]), införde delstaterna de individuella stödordningarna genom motsvarande genomförandebestämmelser först efter 1958 ([64]).

(186) De åtgärder som detta beslut avser utgör därför nytt statligt stöd i den mening som avses i artikel 1 c i förordning (EU) 2015/1589.

(187) Tyskland anmälde aldrig de ifrågavarande stödordningarna i enlighet med artikel 108.3 i EUF-fördraget. Stödordningarna är därför olagliga.

6.3 **Stödets förenlighet med den inre marknaden**

(188) Enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget kan stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner anses förenligt med den gemensamma marknaden, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

(189) I enlighet med kommissionens tillkännagivande om vilka regler som är tillämpliga för att avgöra om ett statligt stöd är olagligt ([65]), ska stödet bedömas enligt de bestämmelser som gällde när stödet beviljades.

(190) Sedan den 1 januari 2000 gäller särskilda riktlinjer för jordbrukssektorn. Stöd som beviljats under perioden mellan den 28 november 2001 och den 31 december 2006 (nedan kallad *perioden 2001–2006*) ska bedömas mot bakgrund av 2000–2006 års riktlinjer.

(191) Stöd som beviljats sedan den 1 januari 2007 (nedan kallad *perioden från 2007*) ska bedömas mot bakgrund av 2007–2013 års riktlinjer.

(192) Perioden sedan den 28 november 2001 kallas hädanefter *undersökningsperioden*.

(193) Med tanke på att det formella förfarandet enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget har en uppskjutande verkan undersöker kommissionen de åtgärder som ligger till grund för detta beslut fram till den 17 juli 2013, den dag då kommissionen informerade Tyskland om sitt beslut att inleda ett förfarande enligt artikel 108.2 i EUF-fördraget (se skäl 3).

6.3.1 *Tillhandahållande av tekniskt stöd inom jordbrukssektorn under perioden 2001–2006*

(194) De åtgärder som genomfördes mellan 2001 och 2006 i syfte att tillhandahålla tekniskt stöd inom jordbrukssektorn måste uppfylla villkoren i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer.

([63]) Se skäl 17.

([64]) Bayern: *Verordnung über eine Umlage für Milch* (förordning om en mjölkavgift) av den 30 juni 1983 (GVBL s. 547). Baden-Württemberg: *Verordnung über die Erhebung von milchwirtschaftlichen Umlagen* (förordning om uttag av avgifter från mejerinäringen) av den 18 maj 2004 (GBl. s. 350, 355). Nordrhein-Westfalen: *Verordnung über Umlagen zur Förderung der Milchwirtschaft* (förordning om utgifter till stöd för mejerinäringen) av den 30 november 1965 (GV. NW. 1965, s. 349). T.ex. Rheinland-Pfalz: *Landesverordnung zur Durchführung des Milch- und Fettgesetzes* (delstatsförordning om genomförandet av lagen om mjölk och fetter) av den 16 augusti 1960 (GVBl. s. 218, BS 7842-2). Brandenburg: *Verordnung zur Übertragung der Ermächtigungen zum Erlass von Rechtsverordnungen nach dem Milch- und Fettgesetz* (förordning om genomförande av de delegerade befogenheterna enligt lagen om mjölk och fetter – ÜErmVO) av den 5 december 1992 (GVBl.II/92, [nr 72], s. 764). Hessen: *Verordnung über die Erhebung einer Umlage zur Förderung der Milchwirtschaft* (förordning om uttag av en avgift för främjande av mejerinäringen) av den 1 december 1981 (GVBl. I 1981, s. 427). Saarland: *Verordnung über die Erhebung einer Umlage auf dem Gebiet der Milchwirtschaft* (förordning om uttag av en avgift inom mejerinäringen) av den 9 december 1982 (*Officiella tidningen* 1982, s. 1007). Thüringen: *Thüringer Verordnung über die Erhebung einer Umlage zur Förderung der Milchwirtschaft* (Thüringens förordning om uttag av en avgift för främjande av mejerinäringen), av den 27 november 2001 (GVBl. 2000, s. 20). I Niedersachsen infördes mjölkavgiften genom beslut av den 6 juli 1951 om uttag av en avgift inom mejerinäringen, i dess lydelse enligt beslutet av den 25 mars 1952 (*Niedersachsens officiella tidning*, Sb. I s. 689). Uttaget av avgiften under den period som är relevant för bedömningen av statligt stöd grundades dock på förordningen av den 22 maj 1973 om uttag av en mjölkavgift inom mejerinäringen (*Niedersachsens officiella tidning*, s. 179), och användningen av medlen från avgiften reglerades av delstatens riktlinjer för beviljande av bidrag till stöd för mejerinäringen i Niedersachsen enligt avsnitt 22.2 i lagen om mjölk och fetter av den 8 november 1985 (Niedersachsens ministerietidning nr 43/1985).

([65]) EGT C 119, 22.5.2002, s. 22.

(195) Enligt punkt 14.1 inbegrep de stödberättigande kostnaderna kostnader för utbildningsprogram, tillhandahållande av företagsledningstjänster, konsultarvoden, kostnader för organisation av (eller deltagande i) tävlingar, utställningar och mässor samt annan verksamhet för att sprida kunskap om ny teknik ([66]). Enligt punkt 14.1 i 2000–2006 års riktlinjer får sådant stöd beviljas på upp till 100 % av kostnaderna.

(196) Enligt punkt 14.2 ska stödet finnas tillgängligt för alla stödberättigade fysiska och juridiska personer inom det berörda området baserat på objektivt definierade villkor.

(197) Enligt punkt 14.3 får den totala mängden beviljat stöd inte överskrida 100 000 euro per stödmottagare över en treårsperiod, eller om det är fråga om stöd som beviljas till små och medelstora företag, 50 % av de stödberättigande kostnaderna, beroende på vilket belopp som är störs. Vid beräkningen av stödbeloppet betraktas tjänstemottagaren som stödmottagare.

(198) När det gäller de åtgärder som nämns nedan anser kommissionen att bestämmelserna i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer även är tillämpliga på stöd som beviljats i samband med verksamheter relaterade till [primär] produktion samt bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter. Detta framgår av ordalydelsen i punkt 2.1 i 2000–2006 års riktlinjer och av det faktum att punkt 14 i sig inte föreskriver någon begränsning i detta avseende.

(199) Kommissionen förutsätter att sådana åtgärder bidrar till sektorns långsiktiga bärkraft, samtidigt som de har mycket begränsade effekter på konkurrensen (punkt 14.1 andra meningen i 2000–2006 års riktlinjer).

(200) I beslutet att inleda förfarandet uttryckte kommissionen tvivel om huruvida vissa åtgärder var förenliga med den inre marknaden under den relevanta perioden ([67]).

BY 3

(201) *Verband der Milcherzeuger e.V.* (VMB) mottog medel för insamling av material och teknisk information av allmän karaktär och för publicering och tillhandahållande av allmän information om mejerisektorsrelaterade frågor. Reglerna för tillhandahållande av tekniskt stöd gäller för det beviljade stödet.

(202) De subventionerade kostnaderna (spridning av vetenskapliga rön och tillhandahållande av faktauppgifter om kvalitetssystem – skäl 32 i detta beslut) motsvarar de stödberättigande kostnader som anges i punkt 14.1.

(203) Åtgärden var öppen för alla stödberättigade fysiska och juridiska personer i det berörda området och bidragen överskred inte 100 000 euro per stödmottagare över en treårsperiod (skäl 35 jämfört med skäl 37 i detta beslut). Kraven i punkt 14.2 och 14.3 är uppfyllda.

(204) Villkoren i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer är därmed uppfyllda.

BY 10

(205) Reglerna för tillhandahållande av tekniskt stöd gäller för det stöd som beviljats för utbyte av expertis och kunskap om mjölkrelaterade frågor.

(206) De subventionerade kostnaderna, som uppkommit i samband med tillhandahållande av information i form av kommentarer, föreläsningar och publikationer (se skäl 148), motsvarar de stödberättigande kostnader som anges i punkt 14.1 i 2000–2006 års riktlinjer.

(207) Detta är en allmän informationsåtgärd som riktas till mejerinäringen, som var öppen för alla stödberättigade fysiska och juridiska personer i det berörda området. De uppgifter om totala årliga utgifter som de tyska myndigheterna lämnat för åtgärderna BY 3 och BY 10 (se skäl 41) visar att bidragen i alla händelser inte överskred 100 000 euro per stödmottagare över en treårsperiod. Villkoren i punkt 14.2 och 14.3 i 2000–2006 års riktlinjer är därmed uppfyllda.

(208) Villkoren i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer är därmed uppfyllda.

([66]) Den tyska språkversionen av 2000–2006 års riktlinjer innehåller en uttömmande förteckning över stödberättigande kostnader. I den engelska versionen, författad på det språk som riktlinjerna ursprungligen utarbetades på, citeras dock samma stödberättigande kostnader som exempel och inte som en uttömmande förteckning. Detsamma gäller den franska språkversionen.

([67]) Beslutet att inleda förfarandet, punkterna 235–236. I punkt 236 i beslutet att inleda förfarandet hänvisar kommissionen i detta sammanhang till den tyska språkversionen av 2000–2006 års riktlinjer, och anser att stöd enligt punkt 14.1 endast får beviljas för spridning av ny teknik (se fotnot 72).

BW 4

(209) Åtgärderna avser allmän och bred spridning av aktuell vetenskaplig kunskap om egenskaperna hos mjölk och mejeriprodukter. De ska anses utgöra tekniskt stöd som gynnade hela mejerinäringen. De subventionerade kostnaderna (se skäl 42) motsvarar de stödberättigande kostnaderna enligt punkt 14.1.

(210) Åtgärderna begränsades inte till en viss grupp, utan gjordes tillgängliga för alla fysiska och juridiska personer i det berörda området på objektivt definierade villkor (skäl 46). Villkoren i punkt 14.2 i 2000–2006 års riktlinjer är därmed uppfyllda. Stödnivån var lägre än gränsen på 100 000 euro per stödmottagare under den treåriga period som fastställs i punkt 14.3 (skäl 46). Villkoren i punkt 14.3 är uppfyllda.

(211) Villkoren i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer är därmed uppfyllda.

BB 1

(212) Under perioden 2001–2006 finansierade Brandenburg konsultarvoden inom en åtgärd som benämns ”Förbättrad hygien”. Fokusområden var bland annat djurhälsa, förbättringar av mjölkhygienen och kvaliteten på obehandlad mjölk samt analys av prestandaproblem.

(213) Åtgärden i fråga omfattas därför av punkt 14 (tillhandahållande av tekniskt stöd) i 2000–2006 års riktlinjer. De subventionerade kostnaderna (konsultarvoden) motsvarar de stödberättigande kostnaderna enligt punkt 14.1.

(214) I sitt meddelande av den 27 februari 2015 bekräftade de tyska myndigheterna att rådgivningstjänsterna i fråga (komplex och speciell rådgivning) i princip fanns tillgängliga för alla mjölkproducenter i delstaten (se skäl 49). I samma meddelande förklarade Tyskland dessutom att gränsen på 100 000 euro per företag över en treårsperiod inte överskreds inom åtgärd BB 1 (se skäl 49). Åtgärden uppfyller därför villkoren i punkt 14.2 och 14.3.

(215) Villkoren i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer är därmed uppfyllda.

BB 3

(216) *Landesvereinigung der Milchwirtschaft Brandenburg-Berlin e.V.* (LVMB) och *Landesbauernverband Brandenburg e.V.* (LBV) genomförde åtgärder för tillhandahållande av information om ekonomiska frågor och spridning av nyvunnen information och kunskap i samband med mejeriproduktion. Dessutom organiserades tävlingar. Dessa åtgärder utgör tekniskt stöd.

(217) De subventionerade kostnaderna (tillhandahållande av information och organisation av tävlingar – skäl 50) motsvarar de stödberättigande kostnader som anges i punkt 14.1. i 2000–2006 års riktlinjer.

(218) Stödet var inte begränsat till utvalda grupper. Punkt 14.2 i 2000–2006 års riktlinjer är därmed uppfylld.

(219) Under 2006 beviljade LVMB 463 euro från den uttagna mjölkavgiften till företag från Brandenburg som utmärkte sig (se skäl 53). Under 2006 mottog LBV dessutom ett bidrag på 20 000 euro från statliga medel för tillhandahållande av rådgivning till mjölkproducenter (se skäl 54). Enligt Tyskland hade liknande förfaranden tillämpats under tidigare år (se skäl 54). Av ovanstående drar kommissionen slutsatsen att den övre gränsen på 100 000 euro per stödmottagare över en treårsperiod inte kan ha överskridits för dessa två åtgärder under perioden 2001–2006. Punkt 14.3 i riktlinjerna är därmed uppfylld.

(220) Åtgärd BB 3 uppfyller därför kraven i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer.

HE 2

(221) Hessen beviljade finansiellt stöd till *Landesvereinigung für Milch und Milcherzeugnisse Hessen e.V.* (LVMH) för åtgärden *Fortbildung für Erzeuger durch das Innovationsteam* (Utbildning för producenter genom Innovationsgruppen). Inom denna åtgärd tillhandahöll LVMH information i form av artiklar och organiserade utbildning för jordbrukare och jordbruksanställda. Dessa verksamheter ska anses utgöra tekniskt stöd.

(222) De stödberättigande kostnaderna (skäl 57) motsvarar de stödberättigande kostnader som anges i punkt 14.1 första strecksatsen i 2000–2006 års riktlinjer.

(223) Stödet var inte begränsat till utvalda grupper (skäl 57). LVMH bekräftade också detta i sina synpunkter av den 4 februari 2014, där man uppgav att alla jordbrukare och jordbruksanställda hade möjlighet att delta i utbildningen på samma villkor (se skäl 149). Kraven i punkt 14.2 i riktlinjerna är därför uppfyllda.

(224) Det beviljade stödbeloppet var lägre än 100 000 euro per stödmottagare över en treårsperiod (se skäl 57). Punkt 14.3 i riktlinjerna är därmed också uppfylld.

(225) Åtgärd HE 2 uppfyller därför kraven i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer.

HE 3

(226) LVMH:s näringsgrupp spred vetenskapliga rön på ett allmänt lättförståeligt sätt, organiserade informationsevenemang och kampanjer och genomförde PR-verksamheter (som inte riktades till särskilda företag) och genomförde PR-verksamheter om produktion, behandling och bearbetning av mjölk och mejeriprodukter.

(227) I sina synpunkter av den 4 februari 2014 påpekade LVMH att åtgärderna inriktades på tillhandahållande av konsumentinformation och utbildning och att konsumentutbildningen genomfördes på en neutral nivå, oberoende från mejerierna. Kommissionen anser ändå att åtgärderna för att främja spridning av vetenskapliga rön och organisation av kampanjer bör anses utgöra tekniskt stöd som gynnar hela mejerinäringen (se skäl 173).

(228) De subventionerade kostnaderna (skäl 59) motsvarar de stödberättigande kostnaderna enligt punkt 14.1.

(229) Åtgärderna begränsades inte till en utvald grupp (skäl 61). Villkoren i punkt 14.2 är uppfyllda.

(230) Bidragsbeloppen var lägre än den övre gräns som fastställs i punkt 14.3 (se skäl 61).

(231) Villkoren i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer är därmed uppfyllda för åtgärd HE 3.

HE 9

(232) Hessen beviljade finansiellt stöd till LVMH för åtgärden ”Utbildning av unga mjölkproducenter” (se skäl 62). Utbildning av unga mjölkproducenter bör anses utgöra tekniskt stöd.

(233) De stödberättigande kostnaderna (skäl 62) motsvarar de stödberättigande kostnader som anges i punkt 14.1 första strecksatsen i 2000–2006 års riktlinjer.

(234) Utbildningskurserna är öppna för alla producenter (skäl 64). LVMH bekräftade också detta i sina synpunkter av den 4 februari 2014, där man uppgav att alla jordbrukare och jordbruksanställda hade möjlighet att delta i utbildningen på samma villkor (se skäl 149). Åtgärden är därför förenlig med kraven i punkt 14.2.

(235) De totala utgifterna för åtgärd HE 9 under perioden 2001–2006 uppgick till omkring 35 000 euro (se skäl 64). Den övre gränsen på 100 000 euro per stödmottagare över en treårsperiod (punkt 14.3) kunde inte överskridas.

(236) Villkoren i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer är därmed uppfyllda för åtgärd HE 9.

NI 5

(237) Niedersachsen beviljade finansiellt stöd till *Milchwirtschaft Niedersachsen e.V.* (LVMN) för deltagande i mässor och utställningar samt för utarbetande av vetenskaplig information i en lättförståelig form (se skäl 65). Deltagande i mässor och utställningar och sammanställning av vetenskaplig information ska anses utgöra tekniskt stöd.

(238) Kostnader för hyra och utrustning för utställningshallar samt för publicering av faktauppgifter är stödberättigande kostnader enligt punkt 14.1 (första strecksatsen).

(239) Enligt de tyska myndigheterna inriktades åtgärden på att sponsra LVMN:s mässtånd (se skäl 66), och alla mejerier i Niedersachsen drog fördel av åtgärden (i genomsnitt cirka 17 500 företag under perioden 2001–2006) (se skäl 67). Åtgärden var således öppen för alla mejerier och villkoren i punkt 14.2 är uppfyllda.

(240) Tyskland har i sina synpunkter inte bekräftat att åtgärden begränsades till högst 100 000 euro per stödmottagare över en treårsperiod, men kommissionen anser att denna övre gräns inte kan överskridas för en åtgärd som innebär främjande av ett mässtånd till fördel för alla mejerier i Niedersachsen. Villkoren i punkt 14.3 är därmed uppfyllda.

(241) Åtgärd NI 5 uppfyller därför kraven i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer.

NI 6 (2002–2003)

(242) Niedersachsen beviljade finansiellt stöd för bearbetningsföretags (mejeriers) deltagande i mässor. Finansiering av företags deltagande i mässor ska anses utgöra en form av tekniskt stöd.

(243) De tyska myndigheterna gav garantier för att inga rättsligt bindande åtaganden hade gjorts ([68]) gentemot stödmottagarna 2001 (dvs. under den huvudsakliga undersökningsperioden). De uppgav även att den berörda åtgärden grundades på det godkända statliga stödet nr 200/2003 sedan den 26 november 2003 (se skäl 68). Utvärderingen av denna åtgärd omfattar därför endast perioden mellan den 1 januari 2002 och den 26 november 2003.

(244) De stödberättigande kostnaderna (skäl 68) motsvarar de stödberättigande kostnader som anges i punkt 14.1 första strecksatsen i 2000–2006 års riktlinjer.

(245) De tyska myndigheterna gav garantier för att åtgärd NI 6 var tillgänglig för alla företag som var verksamma inom bearbetning och saluföring av mejeriprodukter och att stödet beviljades enligt objektiva kriterier. Åtgärden var inte avhängig av medlemskap i producent- eller andra jordbruksorganisationer (se skäl 70). Villkoren i punkt 14.2 i 2000–2006 års riktlinjer är därmed uppfyllda.

(246) Den högsta stödnivån för den berörda åtgärden under den relevanta perioden var 48 % (se skäl 71). Enligt de tyska myndigheterna mottog endast ett företag (Nordmilch eG) ett totalt stödbelopp som var högre än 100 000 euro. Enligt samma myndigheter omfattas Nordmilch eG inte av definitionen av små och medelstora företag. Med undantag för det stöd som beviljats till Nordmilch eG är därför kraven i punkt 14.3 uppfyllda.

(247) Med omkring 2 500 anställda och en omsättning på omkring 1,9 miljarder euro var Nordmilch eG ett av Tysklands största mejeriföretag ([69]). Med tanke på dessa siffror omfattades företaget inte av kommissionens definition av små och medelstora företag, som anges i punkt 14.3 ([70]). Enligt punkt 14.3 i 2000–2006 års riktlinjer skulle företaget därför ha mottagit ett totalt stödbelopp på högst 100 000 euro över en treårsperiod. Det stöd som beviljats till Nordmilch eG uppfyller därför inte kraven i punkt 14.3 ([71]).

(248) Åtgärd NI 6 uppfyller därför på det hela taget kraven i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer.

(249) När det gäller stöd som beviljades till Nordmilch eG under perioden 2002–2003, uppfyller åtgärd NI 6 inte kraven i punkt 14 i riktlinjerna.

NI 7

(250) Niedersachsen beviljade finansiellt stöd för verksamheter som genomfördes av LVMN som ett led i allmänna konsumentinformationskampanjer om användningen av mjölk som livsmedel. Allmänna informationskampanjer om mjölk utgör stöd som gynnar hela mejerinäringen (se skäl 173). Reglerna för tillhandahållande av tekniskt stöd enligt punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer gäller.

([68]) Se fotnot 24 i detta beslut.
([69]) Siffror: 2009. *Källa:* http://www.nordmilch.de/unternehmen/geschichte/. I april 2011 slogs Nordmilch GmbH och Humana Milchindustrie GmbH samman för att bilda DMK Deutsches Milchkontor GmbH.
([70]) EGT L 107, 30.4.1996, s. 4.
([71]) I sitt meddelande av den 27 februari 2015 uppgav Tyskland att man redan hade övervägt att kräva tillbaka detta stöd (se skäl 68).

(251) De subventionerade kostnaderna (skäl 72) motsvarar de stödberättigande kostnaderna enligt punkt 14.1.

(252) Åtgärden begränsades inte till en viss grupp, utan syftet var att stödja hela mejerinäringen generellt (skäl 75). Åtgärden var därför även förenlig med kraven i punkt 14.2.

(253) Enligt de tyska myndigheterna beviljades ett genomsnittligt belopp på 395 euro per stödmottagare inom åtgärd NI 7 under perioden (se skäl 76). Stödnivån var därför betydligt lägre än den gräns som anges i punkt 14.3.

(254) Villkoren i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer är därmed uppfyllda för åtgärd NI 7.

NW 4 och NW 5

(255) Nordrhein-Westfalen beviljade finansiellt stöd till *Landesvereinigung der Milchwirtschaft Nordrhein-Westfalen e.V.* (LVMNRW) och *Landwirtschaftsverbände Rheinland und Westfalen-Lippe* för informationsevenemang och åtgärder av typen allmän konsumentrådgivning om användningen av mjölk och mejeriprodukter och deras allmänna egenskaper (delåtgärd NW 4). Nordrhein-Westfalen beviljade ytterligare finansiellt stöd för evenemang kring kunskapsutbyte mellan mjölkproducenter om mejerisektorsrelaterade frågor (delåtgärd NW 5).

(256) Informationsevenemang och allmän konsumentinformation (NW 4) och evenemang för kunskapsutbyte mellan producenter (NW 5) utgör en form av statligt stöd som gynnar hela mejerinäringen (se skäl 173). Sådant stöd bör dessutom anses vara selektivt eftersom det endast gynnar en enda sektor (dvs. mejerinäringen) (se skäl 175). De ifrågavarande åtgärderna ska anses utgöra tekniskt stöd.

(257) De subventionerade kostnaderna för organisation och ledning av evenemang, rådgivningstjänster och utbildning om mejerisektorsrelaterade frågor (se skäl 79) motsvarar de stödberättigande kostnader som anges i punkt 14.1).

(258) Åtgärderna riktades till alla företag som höll mjölkkor (se skäl 81), och uppfyller således villkoren i punkt 14.2.

(259) Baserat på de totala utgifterna för de två åtgärderna under undersökningsperioden och det genomsnittliga antalet mjölkgårdar i Nordrhein-Westfalen, låg de stödbelopp som beviljades per stödmottagare långt under den gräns som anges i punkt 14.3 (se skäl 81).

(260) Villkoren i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer är därmed uppfyllda för åtgärderna NW 4 och NW 5.

NW 6

(261) Nordrhein-Westfalen gav finansiellt stöd till *Vereinigung der Milchindustrie LVMNRW* för insamling, analys och publicering (i form av meddelanden och marknadsrapporter) av relevanta uppgifter om mejerimarknaden.

(262) Publicering av faktauppgifter och vetenskapliga rön i form av meddelanden och marknadsrapporter utgör tekniskt stöd, vilket innebär att punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer gäller.

(263) De subventionerade kostnaderna (skäl 82) motsvarar de stödberättigande kostnaderna enligt punkt 14.1.

(264) Publikationerna erbjöds kostnadsfritt till alla, vilket innebär att villkoren i punkt 14.2 är uppfyllda.

(265) Baserat på de totala utgifterna för åtgärd NW 6 under undersökningsperioden och det genomsnittliga antalet mjölkgårdar i Nordrhein-Westfalen, låg de stödbelopp som beviljades per stödmottagare långt under den gräns som anges i punkt 14.3 (se skäl 85).

(266) Villkoren i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer är därmed uppfyllda för åtgärd NW 6.

RP 1 och SL 2

(267) Rheinland-Pfalz och Saarland beviljade *Milchwirtschaftliche Arbeitsgemeinschaft Rheinland-Pfalz e.V.* (MILAG) respektive *Landesvereinigung der Milchwirtschaft des Saarlandes e.V.* (LVMS) finansiellt stöd för konsumentinformation, som omfattade spridning av vetenskapliga rön och allmänna faktauppgifter om produkter och deras näringsfördelar och föreslagna användningsområden.

(268) Allmänna informationskampanjer om mjölk utgör stöd som gynnar hela mejerinäringen (se skäl 173). Reglerna för tillhandahållande av tekniskt stöd enligt punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer gäller.

(269) De kostnader som subventionerades inom denna delåtgärd (se skäl 86) motsvarar de stödberättigande kostnaderna enligt punkt 14.1.

(270) Enligt de tyska myndigheterna begränsades åtgärden inte till en viss grupp, utan syftet var att stödja hela mejerinäringen generellt (se skäl 90). MILAG bekräftade även detta i sina synpunkter av den 10 februari 2014 (se skäl 153). Villkoren i punkt 14.2 är därmed uppfyllda.

(271) Tyskland hävdade även att det totala stödbelopp som beviljats över en treårsperiod var långt lägre än den övre gränsen på 100 000 euro per stödmottagare (se skäl 91), vilket innebär att villkoren i punkt 14.3 är uppfyllda.

(272) Villkoren i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer är därmed uppfyllda.

RP 5 och SL 5

(273) Rheinland-Pfalz och Saarland beviljade finansiellt stöd till *Landeskontrollverband Rheinland-Pfalz e.V.* (LKVRP) respektive LVMS för rådgivnings- och utbildningsprogram för mjölkproducenter i syfte att förbättra mjölkningsutrustningarnas hygien och kvaliteten på den levererade mjölken. Pågående rådgivningstjänster finansierades inte (se skäl 92). Rådgivning till och utbildning för mjölkproducenter omfattas av punkt 14 (tillhandahållande av tekniskt stöd) i 2000–2006 års riktlinjer.

(274) De subventionerade kostnaderna (se skälen 92 och 94) motsvarar de stödberättigande kostnaderna enligt punkt 14.1.

(275) Enligt de tyska myndigheterna stod erbjudandet om rådgivnings-/utbildningstjänster öppet för alla mjölkproducenter i Rheinland-Pfalz/Saarland, eftersom medlemskap i LKVRP respektive LVMS inte var ett krav (se skäl 94) ([72]). Villkoren i punkt 14.2 är därmed uppfyllda.

(276) De genomsnittliga finansieringsbeloppen per år var ungefär 197 euro ([73]) i Rheinland-Pfalz och 130 euro i Saarland (se skäl 98). Den övre gräns som anges i punkt 14.3 kunde därför inte överskridas.

(277) Villkoren i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer är därmed uppfyllda för åtgärden i fråga.

TH 3 och TH 4

(278) Thüringen beviljade finansiellt stöd till *Landesvereinigung Thüringer Milch e.V.* (LVTM) för deltagande i bransch- och konsumentutställningar och för organisation av konferenser för att sprida vetenskaplig information (delåtgärd TH 3, se skäl 100). Dessutom subventionerades publicering av faktauppgifter om producenter från regionen (delåtgärd TH 4, se skäl 101). Deltagande i utställningar, organisation av branschkonferenser och publicering av faktauppgifter utgör tekniskt stöd i den mening som avses i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer.

(279) De subventionerade kostnaderna (se skälen 100 och 101) motsvarar de stödberättigande kostnaderna enligt punkt 14.1.

([72]) MILAG bekräftade även detta för åtgärd RP 5 i sina synpunkter av den 10 februari (se skäl 153).
([73]) Se fotnot 79.

(280) Enligt Tyskland begränsades de två delåtgärderna inte till en viss grupp, utan var avsedda att stödja hela mejerinäringen generellt (se skälen 105 och 108). Villkoren i punkt 14.2 är därmed uppfyllda.

(281) De tyska myndigheterna bekräftade även att de belopp som beviljades i form av stöd inte överskred den övre gräns som anges i punkt 14.3 (se skälen 105 och 109).

(282) Villkoren i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer är därmed uppfyllda för åtgärden i fråga.

TH 9 och TH 10

(283) Thüringen beviljade *Verein Landvolksbildung Thüringen* (VLT) finansiellt stöd för utbildning av anställda på mjölkgårdar (delåtgärd TH 9). Thüringen beviljade dessutom finansiellt stöd till *Thüringer Landjugendverband e.V.* (TLJV) och *Thüringer Melkergemeinschaft e.V.* (TMG) för främjande av professionella tävlingar (delåtgärd TH 10) (se skäl 110).

(284) Till en början hävdade Tyskland att dessa två delåtgärder inte utgjorde statligt stöd, eftersom betalningarna till VLT (TH 9), TLJV och TMG (TH 10) borde anses utgöra tjänsteavgifter som räknas av mot de motsvarande utgifterna, vilket i sin tur innebär att ingen fördel uppstår (se skälen 114 och 117). Kommissionen anser dock att även om tjänsteleverantören inte fick någon fördel, gynnar utbildningsåtgärder för mjölkgårdar och organisation av professionella tävlingar mjölkgårdar, och åtgärderna utgör därmed en form av tekniskt stöd enligt punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer.

(285) De subventionerade kostnaderna (se skälen 111 och 112) motsvarar de stödberättigande kostnaderna enligt bestämmelserna i punkt 14.1.

(286) Enligt Tyskland var möjligheten att delta i utbildning och professionella tävlingar öppen på lika villkor för alla berörda parter som var verksamma i det berörda området, på grundval av objektivt definierade kriterier (se skälen 115 och 118). Villkoren i punkt 14.2 är därmed uppfyllda.

(287) Tyskland uppgav att det sammanlagda stödbeloppet inom dessa två delåtgärder inte överskred 100 000 euro över en treårsperiod (se skäl 118). Den övre gräns som anges i punkt 14.3 kunde därför inte överskridas.

(288) Villkoren i punkt 14 i 2000–2006 års riktlinjer är därmed uppfyllda för åtgärden i fråga.

(289) Kommissionen drar slutsatsen att åtgärderna BY 3, BY 10, BW 4, BB 1, BB 3, HE 2, HE 3, HE 9, NI 5, NI 6, NI 7, NW 4, NW 5, NW 6, RP 1, RP 5, SL 2, SL 5, TH 3, TH 4, TH 9 och TH 10, med undantag för det stöd som getts till Nordmilch eG inom åtgärd NI 6 (se skäl 290), uppfyllde de relevanta kraven i 2000–2006 års riktlinjer och därför var förenliga med den inre marknaden under perioden 2001–2006.

(290) Kommission drar även slutsatsen att det stöd som beviljats till Nordmilch eG inom åtgärd NI 6 under perioden 2002–2003 inte uppfyllde de tillämpliga villkoren i 2000–2006 års riktlinjer och följaktligen var oförenligt med den inre marknaden under perioden 2001–2006.

6.3.2 *Stöd för tillhandahållande av tekniskt stöd inom jordbrukssektorn under perioden från 2007*

(291) För perioden från 2007 ändrades bestämmelserna om förenlighet med den inre marknaden för tillhandahållande av tekniskt stöd.

(292) Tillhandahållande av tekniskt stöd regleras av kapitel IV.K i 2007–2013 års riktlinjer.

(293) Enligt punkt 105 i 2007–2013 års riktlinjer får kommissionen förklara att statligt stöd för tillhandahållande av tekniskt stöd till företag med verksamhet inom bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter är förenligt med artikel 87.3 c i fördraget ([74]) om det uppfyller samtliga krav i artikel 5 i förordning (EG) nr 70/2001. Enligt punkt 106 i samma riktlinjer godkändes inget stöd som riktades till stora företag.

(294) Enligt artikel 5 b i förordning (EG) nr 70/2001 får stödet brutto för deltagande i mässor och utställningar inte överstiga 50 % av merkostnaderna för att hyra, bygga och driva mässtånd. Detta undantag gäller endast ett företags första deltagande i en viss mässa eller utställning.

(295) Förordning (EG) nr 70/2001 ersattes av förordning (EG) nr 800/2008 ([75]) den 29 augusti 2008. Enligt artikel 27 i förordning (EG) nr 800/2008 ska stöd till små och medelstora företags deltagande i mässor anses vara förenligt med den gemensamma marknaden om stödnivån inte överskrider 50 % av de stödberättigande kostnaderna och om de stödberättigande kostnaderna begränsas till kostnaderna för att hyra, bygga och driva mässtånd den första gången ett företag deltar i en viss mässa eller utställning.

(296) Enligt punkt 106 i 2007–2013 års riktlinjer godkändes inget stöd som riktades till stora företag inom åtgärderna för tekniskt stöd.

(297) I beslutet att inleda förfarandet uttryckte kommissionen tvivel om huruvida en åtgärd (RP 2) var förenlig med den inre marknaden under den relevanta perioden ([76]).

Åtgärd RP 2

(298) Inom åtgärd RP 2 beviljade Rheinland-Pfalz finansiellt stöd till bearbetnings- och saluföringsföretag för deras deltagande i forum för kunskapsutbyte mellan företag samt i tävlingar, utställningar och mässor. Stödberättigande kostnader var kostnader för att bygga ett mässtånd (se skäl 125). Stödet begränsades inte till ett företags första deltagande i en viss mässa eller utställning. Stödnivån begränsades till 10 % av styrkta kostnader, dock högst 5 200 euro per företag och evenemang (se skäl 119).

(299) Stödnivån på 10 % inom åtgärd RP 2 överskrider inte den högsta stödnivån på 50 % som fastställs i artikel 5 b i förordning (EG) nr 70/2001 och artikel 27 i förordning (EG) nr 800/2008.

(300) De subventionerade kostnaderna (kostnader för att bygga ett mässtånd) motsvarar de kostnader som är stödberättigande enligt artikel 5 b i kommissionens förordning (EG) nr 70/2001 och artikel 27 i kommissionens förordning (EG) nr 800/2008, där det anges att kostnaderna för att hyra, bygga och driva mässtånd är stödberättigande (se skälen 294 och 295). I dessa bestämmelser förskrivs dock att endast ett företags första deltagande i en viss mässa eller utställning är stödberättigande.

(301) I sina synpunkter av den 20 september 2013 lämnade Tyskland en tabell över antalet företag som beviljades stöd under perioden 2003–2012 för upprepat deltagande i en viss mässa eller utställning, tillsammans med respektive stödbelopp (se skäl 123). Tabellen visar att de genomsnittliga finansieringsbeloppen för upprepat deltagande i en viss mässa eller utställning per subventionerat företag och år uppgick till 294–5 113 euro under perioden 2007–2012.

(302) I sina synpunkter av den 13 januari 2017 uppgav Tyskland även att de två företagen Hochwald Foods GmbH och MUH Arla eG hade mottagit stöd inom ramen för denna delåtgärd (se skäl 124).

(303) MUH Arla bildades 2012 till följd av sammanslagningen av Milch-Union Hocheifel (MUH) och det skandinaviska mejerikonglomeratet Arla Foods. År 2011 hade MUH omkring 800 anställda och en omsättning på cirka 693 miljoner euro ([77]).

(304) Hochwald-koncernen har över 1 900 anställda och nådde en omsättning på 1,44 miljarder euro 2015 ([78]).

([74]) Nu artikel 107.3 c i EUF-fördraget.
([75]) Förordning (EG) nr 800/2008 upphävdes den 1 juli 2014 av förordning (EU) nr 651/2014.
([76]) Beslutet att inleda förfarandet, punkt 244.
([77]) *Källa:* http://www.arlafoods.de/ubersicht/presse/2012/pressrelease/eu-genehmigt-fusion-der-milch-union-hocheifel-und-arla-836614/
([78]) *Källa:* https://www.hochwald.de/de/unternehmen/zahlen-fakten.html

(305) Med tanke på dessa siffror omfattades varken MUH Arla eG eller Hochwald Foods GmbH av definitionen för små och medelstora företag enligt punkt 9 i kapitel II i 2007–2013 års riktlinjer ([79]). I enlighet med punkt 106 i 2007–2013 års riktlinjer borde de därför inte ha fått något stöd (se skäl 296).

(306) Kraven i kapitel IV.K i 2007–2013 års riktlinjer, jämförda med artikel 5 b i förordning (EG) nr 70/2001 respektive artikel 27 i förordning (EG) nr 800/2008, är således endast uppfyllda i fall där bearbetnings- och saluföringsföretag som omfattas av definitionen av små och medelstora företag mottog stöd inom åtgärd RP 2 för sitt första deltagande i en viss mässa eller utställning.

(307) Kraven i kapitel IV.K i 2007–2013 års riktlinjer, jämförda med artikel 5 b i förordning (EG) nr 70/2001 respektive artikel 27 i förordning (EG) nr 800/2008, är inte uppfyllda för stöd som beviljats inom åtgärd RP 2 till företag som inte omfattas av definitionen av små och medelstora företag, särskilt till MUH Arla eG och Hochwald Foods GmbH (se skäl 305).

(308) Kraven i kapitel IV.K i 2007–2013 års riktlinjer, jämförda med artikel 5 b i förordning (EG) nr 70/2001 respektive artikel 27 i förordning (EG) nr 800/2008, är inte heller uppfyllda för stöd som beviljats inom åtgärd RP 2 för upprepat deltagande i en viss mässa eller utställning (se skäl 301).

(309) Kommission drar slutsatsen att stödet inom åtgärd RP 2 uppfyllde de tillämpliga villkoren i 2007–2013 års riktlinjer och följaktligen var förenligt med den inre marknaden under perioden från 2007, men endast i de fall som avses i skäl 306.

(310) I de fall som avses i skälen 307 och 308 uppfyllde stödåtgärd RP 2 inte de relevanta villkoren i 2007–2013 års riktlinjer, och var följaktligen inte förenlig med den inre marknaden under perioden från 2007.

6.3.3 *Statligt stöd för kvalitetsprodukter under perioden 2001–2006*

(311) Stöd för att uppmuntra produktion och saluföring av kvalitetsjordbruksprodukter som genomförts mellan 2001 och 2006 måste uppfylla villkoren i punkt 13 i 2000–2006 års riktlinjer.

(312) Punkt 13.2 innehåller en icke uttömmande förteckning över stödberättigande verksamheter inom detta område. Stöd får beviljas för rådgivning och liknande tjänster, däribland tekniska undersökningar, genomförbarhets- och designstudier samt marknadsundersökningar, som ges till verksamhet med anknytning till utveckling av kvalitetsprodukter från jordbruket, inbegripet följande:

— Införande av kvalitetssäkringssystem, t.ex. ISO 9000-serien eller ISO 14000-serien, system baserade på riskanalys och kritiska styrpunkter (HACCP) eller miljörevisionssystem.

— Kostnader för att utbilda personal i tillämpningen av kvalitetssäkringssystem och HACCP-system.

Stöd får även beviljas för att täcka kostnaderna för avgifter som tas ut av erkända certifieringsorgan för en första certifiering av kvalitetssäkringssystem och liknande system.

(313) Punkt 13.3, 13.4 och 13.5 i 2000–2006 års riktlinjer föreskriver särskilda villkor och begränsningar. Kommissionen anser att inget stöd bör beviljas för rutinmässiga kvalitetskontroller under produktionsprocessen eller rutinmässiga produktkontroller som utförs av tillverkaren, oavsett om de är frivilliga eller utförs obligatoriskt som en del av ett HACCP-system eller ett liknande system. Stöd bör endast beviljas för kontroller utförda av tredje man eller för tredje mans räkning, t.ex. behöriga tillsynsmyndigheter, eller organ som agerar på deras vägnar, eller oberoende enheter som ansvarar för kontroll och övervakning av användningen av ursprungsbeteckningar, miljömärkning eller kvalitetsmärkning.

(314) Det totala stödbelopp som kan beviljas till små och medelstora företag enligt detta avsnitt får inte överskrida 50 % av de stödberättigande kostnaderna eller 100 000 euro per mottagare under en treårsperiod eller, beroende på vilket belopp som är störst (se punkt 13.2).

([79]) I detta sammanhang innehåller punkt 9 i 2007–2013 års riktlinjer en hänvisning till bilaga I till förordning (EG) nr 70/2001, som den 29 augusti 2008 ersattes av bilaga I till förordning (EG) nr 800/2008.

(315) Baden-Württemberg, Niedersachsen och Thüringen (delåtgärderna W 10, BW 11, NI 1 och TH 5) beviljade finansiellt stöd för förbättring av kvaliteten på levererad mjölk genom rådgivning och utbildning för mjölkproducenter, sammanställning och uppdatering av databaser och kontroller av mjölkproducenter, parallellt med införandet av kvalitetssäkringssystemen ”Kvalitetsledning QM-Milch” (se skäl 126).

(316) Enligt de tyska myndigheterna var stödnivån högst 100 % av de stödberättigande kostnaderna (se skäl 129).

(317) I beslutet att inleda förfarandet uttryckte kommissionen tvivel om huruvida de ovannämnda delåtgärderna var förenliga med den inre marknaden under den relevanta perioden ([80]).

BW 10 och BW 11

(318) De två delåtgärderna genomfördes av *Milchprüfring Baden-Württemberg* (BW 10) och *Milchwirtschaftlicher Verein Baden-Württemberg* (BW 11) till förmån för mjölkproducerande jordbruksföretag som deltog i kvalitetssäkringssystemet ”QM-Milch” (se skälen 131 och 132).

(319) Genomförandet av revisioner på mjölkgårdar och kostnaden för den inledande certifieringen av ett erkänt certifieringsorgan (BW 10) samt kostnaderna för rådgivningstjänster i samband med införandet av kvalitetssäkringssystemet (BW 11) subventionerades (se skälen 133 och 134). De subventionerade kostnaderna motsvarar således de stödberättigande kostnader som anges i punkt 13.2 i 2000–2006 års riktlinjer.

(320) Stöd gavs inte till rutinmässiga kvalitets- och produktkontroller som tillverkarna genomförde under produktionsprocessen, utan dessa kostnader har undantagits enligt punkt 13.3.

(321) Enligt de tyska myndigheterna uppgick de genomsnittliga utgifterna till 106 euro per stödmottagare (se skäl 135), vilket är väl under det belopp som tillåts enligt punkt 13.2, dvs. 100 000 euro per mottagare under en treårsperiod.

(322) Villkoren i punkt 13 i 2000–2006 års riktlinjer är därmed uppfyllda för delåtgärderna BW 10 och BW 11.

NI 1

(323) Niedersachsen beviljade finansiellt stöd till LVMN för genomförandet av ett kvalitetssäkringssystem för mjölkproducenter (”QM-Milch”). Punkt 13 i 2000–2006 års riktlinjer gäller därför.

(324) Kostnaderna för förberedande åtgärder inför genomförandet av QM-Milch-systemet (rådgivningstjänster) och kostnaderna för samordning av systemet och upprättandet av en databas subventionerades (se skäl 137). De subventionerade kostnaderna motsvarar således de stödberättigande kostnader som anges i punkt 13.2 i 2000–2006 års riktlinjer.

(325) Finansieringen uppgick till 12,78 euro per fall för rådgivningstjänster och till 35 euro per jordbrukare under en treårsperiod för revisioner på gårdarna (se skäl 138), vilket är väl under den övre gräns som anges i punkt 13.2 i 2000–2006 års riktlinjer.

(326) Tyskland har bekräftat att kontrollerna inom ramen för gårdsrevisionerna genomfördes av tredje parter eller för deras räkning, och att *Landeskontrollverband Niedersachsen* agerar som en oberoende tillsynsinstitution (se skäl 139). Detta uppfyller villkoren i punkt 13.3.

(327) Åtgärden i fråga uppfyller därför kraven i punkt 13 i 2000–2006 års riktlinjer.

TH 5

(328) Thüringen beviljade finansiellt stöd till *Thüringer Verband für Leistungs- und Qualitätsprüfungen in der Tierzucht* (TVLEV) för införandet av ett kvalitetssäkringssystem för mjölkproducenter (se skäl 140). Punkt 13 i 2000–2006 års riktlinjer gäller därför.

([80]) Beslutet att inleda förfarandet, punkt 253.

(329) Enligt de tyska myndigheterna infördes denna åtgärd 2004 (se skäl 140).

(330) Enligt Tyskland subventionerades endast den inledande certifieringen av producenterna under perioden 2004–2006. I genomsnitt uppgick det stöd som beviljats individuella producenter till omkring 83 euro (se skäl 141).

(331) De subventionerade kostnaderna motsvarar de stödberättigande kostnaderna enligt punkt 13.2 och stödbeloppet är långt lägre än den gräns som anges i samma punkt.

(332) Åtgärd TH 5 uppfyller därför kraven i punkt 13 i 2000–2006 års riktlinjer.

(333) Kommission drar slutsatsen att det stöd som granskats ovan (BW 10, BW 11, NI 1 och TH 5) uppfyllde de tillämpliga villkoren i 2000–2006 års riktlinjer och följaktligen var förenligt med den inre marknaden under perioden 2001–2006.

6.4 **Återkrav**

(334) Enligt artikel 17.1 i förordning (EU) 2015/1589 har kommissionen befogenheter att återkräva stöd inom en preskriptionstid på tio år. Enligt artikel 17.2 i samma förordning ska preskriptionstiden avbrytas av varje åtgärd avseende det olagliga stödet som vidtas av kommissionen.

(335) Sedan Tyskland överlämnat årsrapporten om statligt stöd inom jordbrukssektorn 2010 begärde kommissionen genom sin skrivelse av den 28 november 2011 ytterligare information om bestämmelsen från Tyskland. Genom denna åtgärd från kommissionen avbröts preskriptionsfristen. Således hänför sig föreliggande beslut – i överensstämmelse med den preskriptionsfrist på tio år som anges i skäl 334 – till perioden från och med den 28 november 2001.

(336) Kommissionen anser inte att det stöd som beviljats till Nordmilch eG inom åtgärd NI 6 under perioden 2002– 2003 (se skäl 289) är förenligt med den inre marknaden. Detta stöd måste återbetalas.

(337) Kommissionen konstaterar också att det stöd som beviljats inom åtgärd RP 2 till företag som inte omfattas av definitionen för små och medelstora företag, särskilt till MUH Arla eG och Hochwald Foods GmbH (se skäl 307), samt det stöd som beviljats för upprepat deltagande i en viss mässa eller utställning (se skäl 308), inte är förenliga med den inre marknaden. Detta stöd måste återbetalas.

(338) Med tanke på att det formella förfarandet enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget har en uppskjutande verkan undersöker kommissionen åtgärden RP 2 från den 1 januari 2007 till den 17 juli 2013, den dag då kommissionen informerade Tyskland om sitt beslut att inleda ett förfarande enligt artikel 108.2 i EUF-fördraget.

7. **SLUTSATS**

(339) Kommissionen konstaterar att Tyskland har beviljat stödet i fråga i strid med artikel 108.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Med undantag för de stödärenden som anges i följande skäl är detta stöd förenligt med den inre marknaden (se skälen 289, 309 och 333).

(340) Kommissionen konstaterar att det stöd som beviljats inom åtgärd NI 6 till Nordmilch eG och det stöd som beviljats inom åtgärd RP 2 till MUH Arla eG och Hochwald Foods GmbH samt det stöd som beviljats inom åtgärd RP 2 för upprepat deltagande i en viss mässa eller utställning (se skälen 290 och 310) inte är förenliga med den inre marknaden. Detta stöd måste återbetalas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det statliga stöd som olagligen beviljats av Tyskland mellan den 28 november 2001 och den 31 december 2006 (åtgärderna BY 3, BY 10, BW 4, BB 1, BB 3, HE 2, HE 3, HE 9, NI 5, NI 6, NI 7, NW 4, NW 5, NW 6, RP 1, RP 5, SL 2, SL 5, TH 3, TH 4, TH 9, TH 10, BW 10, BW 11, NI 1 och TH 5), eller mellan den 1 januari 2007 och den 17 juli 2013 (åtgärd RP 2) i strid med artikel 108.3 i EUF-fördraget är förenligt med den inre marknaden, med undantag för det stöd som anges i artikel 2.

Artikel 2

Det statliga stöd som Tyskland under 2002 och 2003 beviljade till Nordmilch eG som en del av åtgärd NI 6, i strid med artikel 108.3 i EUF-fördraget, är oförenligt med den inre marknaden.

Det statliga stöd som Tyskland, i strid med artikel 108.3 i EUF-fördraget, mellan den 1 januari 2007 och den 17 juli 2013 beviljade inom åtgärd RP 2 till företag som inte omfattas av definitionen för små och medelstora företag, särskilt till MUH Arla eG och Hochwald Foods GmbH, är oförenligt med den inre marknaden.

Det statliga stöd som Tyskland, i strid med artikel 108.3 i EUF-fördraget, mellan den 1 januari 2007 och den 17 juli 2013 beviljade inom åtgärd RP 2 för upprepat deltagande i en viss mässa eller utställning är oförenligt med den inre marknaden.

Artikel 3

Individuellt stöd som beviljats enligt den stödordning som avses i artikel 2 utgör inte stöd om de, när de beviljades, uppfyllde villkoren i en förordning som antagits i enlighet med artikel 2 i rådets förordning (EU) 2015/1588 ([81]) och den förordningen var tillämplig när stödet beviljades.

Artikel 4

Individuellt stöd som beviljats enligt den stödordning som avses i artikel 2 och som, vid den tidpunkt det beviljades, uppfyller de villkor som anges i en förordning som har antagits i enlighet med artikel 1 i förordning (EU) 2015/1588 eller i någon annan godkänd stödordning är förenligt med den inre marknaden upp till högsta tillämpliga stödnivå för detta slags stöd.

Artikel 5

1. Tyskland ska från stödmottagarna återkräva det stöd som har beviljats enligt de stödordningar som avses i artikel 2 och som inte är förenligt med den inre marknaden.

2. Det stöd som ska återkrävas ska innefatta ränta från och med den dag då stödet ställdes till stödmottagarnas förfogande till och med den dag det har återbetalats.

3. Räntan ska beräknas som sammansatt ränta enligt kapitel V i förordning (EG) nr 794/2004 och kommissionens förordning (EG) nr 271/2008 ([82]) om ändring av förordning (EG) nr 794/2004.

4. Tyskland ska upphöra med alla utbetalningar av utestående stöd enligt de stödordningar som avses i artikel 2 med verkan från dagen då detta beslut antas.

Artikel 6

1. Återkrav av det stöd som beviljats enligt de stödordningar som avses i artikel 2 ska genomföras omedelbart och effektivt.

2. Tyskland ska säkerställa att detta beslut genomförs inom fyra månader efter den dag då detta beslut har delgivits.

Artikel 7

1. Inom två månader efter dagen för delgivandet av detta beslut ska Tyskland lämna följande uppgifter till kommissionen:

a) En förteckning över de stödmottagare som har mottagit stöd enligt de stödordningar som avses i artikel 2 och det totala stödbelopp som var och en av dem har mottagit genom stödordningen.

b) Det totala belopp (kapitalbelopp och ränta) som ska återkrävas från var och en av mottagarna.

([81]) Rådets förordning (EU) 2015/1588 av den 13 juli 2015 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på vissa slag av övergripande statligt stöd (EUT L 248, 24.9.2015, s. 1).

([82]) Kommissionens förordning (EG) nr 271/2008 av den 30 januari 2008 om ändring av förordning (EG) nr 794/2004 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget (EUT L 82, 25.3.2008, s. 1).

c) En detaljerad beskrivning av de åtgärder som redan har vidtagits eller som planeras för att följa beslutet.

d) Dokument som visar att stödmottagarna har anmodats att betala tillbaka stödet.

2. Tyskland ska hålla kommissionen underrättad om utvecklingen i fråga om de nationella åtgärder som vidtagits för att genomföra detta beslut till dess att återkrav av det stöd som avses i artikel 2 är återbetalt. Tyskland ska på kommissionens begäran omgående lämna uppgifter om de åtgärder som redan har vidtagits eller som planeras för att följa detta beslut. Tyskland ska också lämna detaljerade uppgifter om de stödbelopp och räntebelopp som redan har återkrävts från stödmottagarna.

Artikel 8

Detta beslut riktar sig till Förbundsrepubliken Tyskland.

Tyskland uppmanas att omedelbart översända en kopia av detta beslut till stödmottagarna.

Utfärdat i Bryssel den 29 maj 2017.

På kommissionens vägnar
Phil HOGAN
Ledamot av kommissionen